

III. 4284 d.)

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1912. ÁPRILIS HÓ 23-ÁN UNGVÁRON TARTOTT
KÖZIGAZGATÁSI ÉS 1912. ÁPRILIS HÓ 22-ÉN
UNGVÁRON TARTOTT BÍRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

45. szám.

SZERKESZTETTE:

NÉMETH PÉTER

PAPI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŪIVEL.

1912.

4284 d₇

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1912. ÁPRILIS HÓ 23-ÁN UNGVÁRON TARTOTT
KÖZIGAZGATÁSI ÉS 1912 ÁPRILIS HÓ 22-ÉN
UNGVÁRON TARTOTT BÍRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

45. szám.

SZERKESZTETTE:

NÉMETH PÉTER

PAPI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŪIVEL.

1912.

AZ UNGI REF. EGYHÁZMEGYE 1912. ÉVI ÁPRILIS
HÓ 23-ÁN UNGVÁRON TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Szűcs István tiszasalamoni lelkész, esperes, egyházi elnök, Minay István vil. tanácsbíró, világi elnök, Szőlőssy Gyula ungcsepelyi, ifj. Szakal István vámoslucskai, Komjáthy Gábor ungvári, Nagy Sándor kisdobronyi, Magyar Bertalan nagydobronyi lelkészek, mint papi tanácsbírók. Stépán László, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor, Bernáth Zoltán világi tanácsbírók, Hegyi György egyházmegyei ügyész, Németh Péter csongori lelkész, papi főjegyző, Pataki Pál ungtárnóczi, Maksa József nagykaposi lelkészek, papi aljegyzők, Kovács Dániel vil. fő-, Szabó Zoltán világi jegyző. Id. Szakal István nagyszeretvai, Morvay József kistráti, Bacskay Sámuel csapi, Szőlőssy Ferencz mokcsakerézi, Szabó Endre minaji, Móré Gábor jenkei, Kiss László bátfai, Tóth Lajos szürtei, Kovács István tiszaaágteleki, Szabó István eszenyi, Nagy Géza vajkócmátyóci, Gecse Géza gálócsi, Móré Elek ungpinkóci, Csomár Béla tiszaaásványi, Benkő Lajos iskei, Kálniczky János bezői, Magda Sándor csicseri, Papp István pályini, Nyomárkay Sándor ungyarádi. Ujlaky Sándor bajánházai, Ráczkövy János palágyi, Komjáthy István nagygejőci, Varga Károly korláthelmeci, Rácz József felsőrőcsei, Pelley József záhonyi, Barkaszy Károly szalókai, Jósvay Dénes bési lelkészek. Bakcsy Gyula csapi, Nagy Sándor ungvári, Molnár Ferenc nagydobronyi segédlelkészek. Balogh Dániel palágyi, Bócér István csicseri tanítók, mint tanítói képviselők, Sulyok János tan. test. elnök, ungvári, Karabélyos Gyula kistráti, id. Papp Lajos bési, Könyves Mihály solymosi, Szabó József kisgejőci, Egyed Béla szirénfalvai, Böszörményi László kisdobronyi, Mátyás István tiszasalamoni, Orgován Sámuel nagyszeretvai, ifj. Papp Lajos ungmogyorósi, Halász Lajos pályini, Molnár Béla zahari, Léko András ungyarádi, Szekeres Dénes felsőrőcsei, Mészáros Károly korláthelmeci, Péter Sándor nagygejőci, Kézi György bezői, Tóth Miklós botfalvai tanítók. Egyházak képviselői: Bajánházáról: Marics Ferenc gondnok, Bésből: Géczy István gondnok, Erdélyi János presbyter, Kis-

gejőcből: Nagy Vince gondnok, Egry Ferenc presbyter, Kisrátból: Karabélyos Gyula tanító. Magasrévből: Kontra Pál János gondnok. Nagygejőcből: Péter Sándor tanító.

1. Esperes, lélekből jövő búzgó imája után őszinte és mély sajnálattal hozza tudomására a közgyűlésnek, hogy Komjáthy Béla, szeretve tisztelt gondnokunk, habár megígérte s hő vágya volt ígérését beváltani, ez alkalommal sem jöhetett el gyűlésünkre; mert újra nagyobb mérvben fellépett izületi csuza miatt orvosa az utazást egész határozottan megtiltotta. S így a vil. elnöki szé~~x~~ elfoglalására, Minay Istvánt, mint hivatalkor szerint legidősebb világi tanácsbíró~~t~~ felkéri.

Szeretett egyházmegyei gondnokunknak szenvedő állapota felett, s gyűlésünkön meg nem jelenhetése miatt igaz részvétünk és mély fájdalmunk kifejezése után, Minay István vil. tanácsbíró a vil. elnöki széket elfoglalja, s a közgyűlést megnyitja.

2. Az egyházak küldöttei megbízó levelöket beadván,

Fentebbi névsor szerint jelen gyűlésre a hivatalos tagokkal együtt igazoltatnak.

3. Virág József és Stépán Géza tanácsbírók elmaradásukat igazolják.

Tudomásul szolgál.

4. Virág József tanácsbíró, következő szép levélben adja be tanácsbírói állásáról lemondását: „Nagyti: zteletü egyházmegyei közgyűlés! Víz mellé ültetett fa voltam, mikor az ungi református egyházmegye nagyti: zteletü lelkészi karának bizalma tanácsbíróiának díszes karába helyezett. Ennek a bizalomnak még akkor munkabíró erőmmnek teljességében tölem telhetőleg megfelelni igyekeztem. Ámde az idő haladtával erőm megfogyatkozott s a víz mellé ültetett fában most örlő szú lakik, melytől nem várhatunk többé gyümölcsöket. S mivel vállamon 77 év van már, érzem, hogy a belém helyezett

bizalomnak megfelelni többé nem tudok; — megköszönve mégegyszer az élet végső határdombjáról az ungi ref. egyházmegye nagytiszteletű lelkészi karának hozzám való jó indulatát, — a sok éven keresztül viselt tanácsbirói állásomról, aggkori gyengeségem miatt ezennel tisztelettel lemondok.“ — A lemondó levél felolvasása után mély meghatottság közepett Bernáth Zoltán vil. tanácsbíró emelkedett szólásra, s méltatva lemondónak elévülhetlen érdemeit, kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy midőn Virág József tanácsbiróságról lemondását elfogadja, mondja ki, hogy őt elévülhetlen érdemeiért élete fogytáig tiszteletbeli tanácsbírónak fogja tekinteni.

Egyházmegyei közgyűlésünk midőn a kényszerűség hatalma alatt meghajolva Virág Józsefnek tanácsbiróságról lemondását elfogadja, határozatilag kimondja, hogy bár egyházi közéletünkben tiszteletbeli állások semmi jogerővel nem bírnak, Virág Józsefet hosszas buzgó tanácsbirói működése jutalmául egyházmegyénk mint örökös tiszteletbeli tanácsbírófot fogja tekinteni.

5. Virág József lemondásával megüresedett egyházmegyei tanácsbirói állásra egyházmegyei közgyűlésünk:

a szavazást elrendeli, s a szavazatbontó bizottság tagjaiul megválasztja: Bernáth Zoltán elnöklete alatt Szőlőssy Gyula és Szilágyi Sándor tanácsbírókat, s Maksa Józsefet mint jegyzőt. Megadván a felhatalmazást arra is, hogy ha első szavazásnál általános többséget senki sem nyerne, a szűkebb körű szavazást az esperes azonnal elrendelje.

6. Esperes felolvassa egyházmegyénk múlt évi valláserkölcsi, iskolai és anyagi életéről nagy gonddal és fárasztó munkával összeállított s egyházi életünk fény- és árnyoldalait egyaránt híven feltüntető jelentését.

Közgyűlés a jelentést köszönettel tudomásul veszi s egész terjedelmében — mindenek okú-

lására jegyzőkönyvében kinyomatja, a mint következik: (a jelentés határozatot igénylő pontjai 59—70. pontok alatt tárgyaltnak.)

Nugyiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Az egyházmegyénk kebelébe tartozó egyházközségek mult évi valláserkölcsei és anyagi állapotáról, iskolai ügyeiről szóló jelentésemet, az egyházlátogatási jelentések s némi részben saját tapasztalataim alapján is a következőkben van szerencsém röviden előterjeszteni.

I. Az egyházközségek belélete.

Egyházunk hitelvei minden egyházközségben hiven megtartatnak, a vallásos szertartások és cselekvények ezeknek megfelelőleg végeztenek. Az istenisztelet ünnep- és vasárnapokon délelőtt, délután megtartatik mindenütt, kivéve Minajt, hol csak délelőtt van istenisztelet. Hétköznap reggel és *estve is* egyedül Csongoron van istenisztelet; a többi egyházakban reggelenként, kivéven a következő helyeket: Minajban hétköznap nem tartatik istenisztelet, a lelkész által az egyházlátogatóság előtt azon oknál fogva, mivel helyben alig van három református család; a hívek a szomszédos falvakban szétszórva laknak. Ungpinkócon csak kedden és pénteken reggel járnak templomba; Vajkócon és Korláthelmeceken sem minden reggel. Ez utóbbi helyen az előjáróság a tanító ellen azzal a panasszal élt, hogy sokszor megtörténik, miszerint bár harangoznak, a templomba nem megyen. Hogy ez a panasz nem lehet alap nélküli, onnét kell következtetnem, hogy az illető tanító — bár biztos tudomása volt az egyházlátogatás idejéről — a reggeli isteniszteleten, melylyel hivatalos eljárásunkat megkezdettük, meg nem jelent s az egyházlátogatásnak is csak a végére jött el; amiért is méltó, hogy megfelelő elbánásban részesíttessék!

A szláv ajku egyházak közül Pályinban csak az imádkozás történik olykor-olykor tótul. Ungpinkócon többnyire magyarul, Szeretván, Jenkén, Kereszten felváltva magyarul és tótul. Bezöben, Zaharban, Felsőröcsén az egyházkerü-

leti szabályrendeletnek megfelelőleg minden harmadik vasárnap magyarul tartatik az istenilisztelet; míg Sárosmezőn és Vámoslucskán e rendelet nem volt teljesen keresztül vive; jövőre azonban igyekezni fognak annak eleget tenni.

A reformáció emlékünnepe mindenütt megtartott.

Az uri szentvacsora évenként háromszor, kihirdetés és szokásos előkészület után, mindenütt kiszolgáltattott s az azzal élők száma, a gyülekezet létszámához képest mindenütt megfelelő volt.

A konfirmációra leányegyházakban az illető tanítók, Csapon, Vajánban, Kisgejőchen a segédlelkészek, egyebütt a lelkészek készítették elő a növendékeket.

A konfirmáció mindenütt ünnepélyes szertartás keretében a templomban történik és pedig: Ungváron a középiskolai tanulók pünköszt előtti vasárnap, a többiek újkenyeri urvacsoraosztás előtt konfirmáltatnak; Ungtarnócon, Bátfán, Pallóban, Gálocshban, Palágyban, Felsőröcsén áldozócsütörtökön; Jenkén, Kereszten pünköszt előtti vasárnap; Nagyszelmecen, Vámoslucskán újbori urvacsoraosztás előtti vasárnap; a többi helyeken újkenyeri urvacsorázás előtti vasárnap történik a konfirmáció.

A felnőtt ifjak külön vallásos oktatásban csakis Csapon, Záhonyban, Kistrátban, Nagyszelmecen, Szirénfalván, Pályinban részesülnek.

A házassulók kihirdetése és megáldása mindenütt megtörtént; csupán Zaharban két pár sem a kihirdetést, sem az egyházi megáldást nem vette igénybe; hogy miért? erre nézve az egyházlátogatási jelentés felvilágosítást nem ad. Egyházmegyénkben a polgári házasság behozatala óta ez az első, s mindenesetre sajnálatos eset, hogy a házassuló felek az egyházi esketési szertartást mellőzték volna. Ebből a két esetből azonban a vallásosság hanyatlására következtetni mindaddig nem lehet, amíg az okokat, amelyek a házassuló feleket hitfelekezetük szertartásának mellőzésére birták, ki nem kutattuk. Ezt megtenni az egyházlátogatóságnak módjában és kötelességében álló dolog lett volna; de — sajnos! — meg nem történt.

Vegyes házasságkötéseknél a születendő gyermekek vallására nézve megegyezés köttetett;

Javunkra : Bezőben 2, Csapon 1, Jenkén 1, Korláthelmecen 1, Nagygejőcön 1, Nagykaposon 1, Pályinban 1, Ungváron 6, Záhonyban 1. összesen tehát 15 esetben.

Kárunkra : Zaharban 2, Ungváron 2, összesen tehát 4 esetben.

Baptisták még mindig vannak : Eszenyben, Nagydobronyban, Záhonyban, de számuk nap-nap mellett apadóban van.

Áttértek hozzánk : Csapon 1 fi, 2 nő ; Jenkén 1 nő ; Kisdobronyban 1 nő ; Szalókán 1 nő ; Tiszaágteleken 1 nő ; Záhonyban 1 nő ; Veskócon 1 nő ; Nagygejőcön 1 fi, 1 nő ; összesen 2 fi, 9 nő.

Kitért tőlünk : Jenkén 1 nő, Kisgejőcön 1 nő, összesen 2 nő, nyereségünk tehát 11, veszteségünk 2.

Törvénytelenül együtt élők vannak : Tiszaásványban 1, Záhonyban 3, Korláthelmecen 1 pár. Felsőröcsén is vannak, hol a presbiterium, hogy az ilyen tiltott viszonyt meggátolja, az abban élőket a templom három elsőszékéből kitiltotta.

A vasárnapi munkaszünet mindenütt megtartatik, kivéve Ungvárt, hol a hivatalnokok (mint egyebükt is) vasárnap délelőtt is munkára vannak kényszerítve.

Mint felekezeti sérelmet jelenti a pályini lelkész, hogy a kath. lelkész megkereszteli a ref. gyermekeket, de azokról neki a jegyzéket felszólítása dacára sem küldi el. — Felsőröcsei lelkész jelenti, hogy a bunkósi állami iskolában 5 ref. tankötelesnek vallásos oktatására helyt nem engednek, mivel 10-nél kevesebb a létszám. A kir. tanfelügyelőségnek keresett e tekintetben orvoslást, de nem talált.

Hitelveinkkel ellenkező szokások vannak divatban : Csapon, Kisdobronyban, Korláthelmecen, Ungváron, Minajban, Pályinban temető kivilágítása. Korláthelmecen, Bezőben, Pályinban búcsújárás is.

Az elhagyatott szegényekről, ahol t. i. vannak ilyenek, a legtöbb helyen a polgári község gondoskodik. Az egyházközség rendelkezése alatt álló „szegény-alapok“ vannak Korláthelmecen, Bاتفán, Csicszerben.

A temetési szertartást mindenütt a lelkészek végzik, a halottakat kikisérik. Eszenyben is „megállapodás szerint.“

Ez a kitétel mindenesetre magyarázatra szorul! A hivek elhunyt felebarátaik temetésén kegyeletes érzéssel vesznek részt mindenütt.

Az egyházi éneklés szépítése érdekében nagy áldozatot hozott az ágteleki gyülekezet, mely templomába orgonát állíttatott 1800 kor. költséggel; — a többi egyházakban csak szórványosan tapasztalható az ez irányban való jó igyekezet. — Zaharban a gyermekek taníttatnak a szép összhangzatos éneklésre; Bajánházán, Nagyszelmencen a lelkész tart a felnőtteknek énekórákat hetenként kétszer; — Felsőröcsén próbaéneklést tartanak.

Egyházi énekkar van: Csapon, Nagydobronyban, Csongoron, Nagygejőcön, Ungváron, Palágyban, Ungnyarádban, Béshen, Ungmogyoróson, Vajánban, Pályinban, Veskőcon, Bezőben (most alakult), Nagygejőcön és Jenkén; e két utóbbi helyen még mindig a lelkészek vezetik dicséretes búzgósággal. Új énekkar tehát csak egy alakult. A fiatal tanítói nemzedék — úgy látszik! — nem tud eléggé lelkesülni az összhangzatos éneklés kultiválása iránt; s valószínűleg nem azért, mintha erre képesítve nem lenne, hanem mert ezért a mindenesetre fáradságos munkáért elismerésnél egyébire alig számíthatni. Pedig hát még ma is, ebben az anyagiás világban is megkívánják tőlünk egyházi szolgálattól, hogy *„munkálkodjunk ne csak az eledelért, mely elvész, hanem az eledelért is, mely megmarad mindörökké.”*

Az áldozatkészség megnyilatkozott minden egyházközségben az elmúlt év folyamán is — sok helyen elismerésre méltó módon; — kivéve Záhonyt, hol ez a mi egyházi életünk mezejét imitt-amott oly sok jóval bővülködővé tévő termékenyítő forrás az adósegély kiutalása óta apadásnak indult, mígnem a múlt évben teljesen kiapadt; higyjük azonban, hogy nem örökre!

Nagyobb mérvű adakozások voltak 1911-ben:

1. Kisdobronyban	---	---	---	1834	K 48 f.
2. Tiszaágteleken	---	---	---	463	„ 17 „
3. Szalókán	---	---	---	121	„ 50 „
4. Eszenyben	---	---	---	110	„ — „
5. Tiszaásványban	---	---	---	258	„ 72 „

6. Csapon	---	---	---	---	418	K	—	f.
7. Tiszasalamonban	---	---	---	---	422	"	60	"
8. Szürtén	---	---	---	---	179	"	—	"
9. Kistráton	---	---	---	---	149	"	—	"
10. Nagygejőcön	---	---	---	---	1187	"	30	"
11. Korláthelmecen	---	---	---	---	287	"	—	"
12. Ungtarnócon	---	---	---	---	102	"	—	"
13. Ungváron	---	---	---	---	686	"	28	"
14. Bezőben	---	---	---	---	599	"	—	"
15. Zaharban	---	---	---	---	567	"	—	"
16. Szirénfalván	---	---	---	---	109	"	50	"
17. Palágyban	---	---	---	---	233	"	—	"
18. Nagyszelmecen	---	---	---	---	250	"	80	"
19. Ungnyarádon	---	---	---	---	687	"	—	"
20. Nagykaposon	---	---	---	---	538	"	—	"
Ugyanott a lelkész az egyháznak egy cselédházat ajándékozott, melynek értéke	---	---	---	---	600	"	—	"
21. Csicsér	---	---	---	---	843	"	—	"
22. Bajánháza templomra	---	---	---	---	3049	"	20	"
23. Magasrév templomra	---	---	---	---	1570	"	50	"
24. Pályin	---	---	---	---	211	"	79	"
25. Vámoslucska	---	---	---	---	328	"	50	"
26. Szobránc—Tiba	---	---	---	---	102	"	87	"
27. Solymos	---	---	---	---	492	"	—	"
28. Felsőröcse	---	---	---	---	508	"	30	"
29. Sárosmező	---	---	---	---	272	"	35	"
30. Kereszt	---	---	---	---	260	"	10	"
31. Jenke	---	---	---	---	382	"	20	"
Az itt ki nem tüntetett kisebb összegekkel együtt adakozás volt összesen:	---	---	---	---	20076	K	13	f.

II. Az egyházak közléte, szervezete, vagyoni állapota.

A presbytériumok mindenütt szabályszerűen szervezve, közgyűlési és presbyteri határozatok jegyzőkönyvezve vannak.

A presbyterek teljesítik a törvényben előírt köteleseégeiket; támogatják a lelkészt minden nemes és üdvös ügynek keresztülvitelében,

Egyház ládája nincs Tiszaásványban, Minajban pedig zár nélküli; egyebütt van, de többnyire egy kulcscsal.

A hivatalos pecsétek mindenütt megvannak.

A püspöki, esperesi körlevelek a rendeletek könyvébe beiratnak; anyakönyvek, jegyzőkönyvek rendben.

Paróchiális könyvtári törzskönyv még mindig nincs Tiszaásványon; könyv is csak 3 drb. van meg; Nagygejőcön is hiányzik még a Pokoly-féle egyháztörténet (állítólag a lelkészváltozás ideje alatt elveszett).

Lelkészi posta- és iktatókönyv most már van mindenütt; Csongoron család-könyv is.

Eszenyben „vagyonelettár“ nincs; Minajban „rovatos kimutatás“; Zaharban, Vajánban régi iratok. Anya- s jegyzőkönyvek nincsenek jegyzékbe véve.

Az egyházi épületek rossz karban vannak a következő helyeken:

A templom roskadozó Tiszaásványban, Pallóban, Szeretván, Solymoson, Bajánházán, Felsőröcsén, javítást igényelne Vajánban is. — Az iskola tarthatatlan állapotban van Korláthelmecen, Ungpinkócon, Botfalván, Felsőröcsén, Korláthelmecen, Kistrátban, Zaharban a melléképületek rosszak.

Tűzkár ellen most már minden egyház teljes értékig biztosította épületeit Felsőröcsét kivéve, amely elég könnyelműen újonnan épült lelkészlakát máig sem biztosította.

Jövedelmező földbirtokkal rendelkeznek a következő egyházak: Csongor 70 hold, 2. Nagydobrony 35 hold, 3. Kisdobrony 10 hold, 4. Tiszaágtelek 5 hold, 5. Eszeny 25 hold, 6. Csap 11 hold, 1198 □-öl, 7. Záhony 21 hold, 8. Kistrát 16 hold, 9. Kisgejőc 16 hold, 10. Nagygejőc 11 hold 506 □-öl, 11. Korláthelmec 6 hold, 12. Botfalva 1½ hold, 13. Nagyszelmenc 16 hold 500 □-öl, 14. Szirénfalva 1 hold, 15. Palágy 20 hold, 16. Gálocs 50 hold 500 □-öl, 17. Bártfa 10 hold, 18. Palló 18 hold 200 □-öl, 19. Csicsér 65 hold 950 □-öl, 20. Bés 5 hold, 21. Iske 6 hold, 22. Vaján 25 hold, 23. Mokcsa 29 hold, 24. Vajkóc 8 hold 1466 □-öl, 25. Ungcsepely 1 hold, 26. Nagyszeretva 7 hold 1210 □-öl, 27. Pályin 5 hold, 28. Vámoslucska 13 hold, 29. Solymos 2 hold, 30. Felsőröcse

20 hold, 31. Jenke 139 hold, 32. Ungvár 1 hold, 33. Ungtarnóc 12 hold, 34. Ungpinkóc 4 hold. Összesen 690 hold 992 □ öl. — Ezek az egyházak ingatlanaikat nagyobb részt hárbeadva jövedelmeztetik.

Bérháza van: Csapnak, Kisgejőcnek, Korláthelmeceknél, Botfalvának, Ungvárnak 1—1.

A tanítói javadalomhoz tartozó földek még mindig nincsenek az egyház nevére kebelezve (bár erre a múlt évben is két ízben felhívtam az egyházak figyelmét) a következő helyeken: Szürthe, Ungpinkóc, Bező, Zahar, Záhony, Kisrás, Nagygejőc, Ungvár, Csicsér, Bés, Kereszt.

A hivatalnokok, lelkészek, tanítók fizetése nem folyt be: Eszenyben, Korláthelmeceknél, Minajban (2 évi), Kereszten tandíjhátrálék több évekről, Solymoson. A behajtás iránt az előjáráság mindenütt intézkedett, csak Kereszten nem.

Az egyházi hivatalnokok fizetésének szedése mindenütt törvényeinknek megfelelő módon történik, — kivéven Ungpinkócot, hol a lelkész és tanító szedi.

Egyházi adókönyvecskét még mindig nem használnak 22 egyházban, u. m.: Szürthe, Ungpinkóc, Bező, Zahar, Minaj, Ungtarnóc, Botfalva, Bátfa, Nagyszelmenc, Szirénfalva, Nagykapos, Csicsér, Bés, Mokcsa, Ungmogyorós, Vaján, Magasrév, Bajánháza, Veskóc, Jenke, Kereszt, Vámoslucskán. Tisztelettel kérem a nagytiszteletű egyházmegyét, miszerint a jó rend érdekében méltóztassék ezeknek az egyházaknak az egyházi adókönyvecskének beszerzését és használatát rendbírság terhe alatt elrendelni!

Tőkepénz, illetve alapítvány nincs semmi: Minajban, Bezőben, Palágyban, Magasréven, Solymoson, Felsőrócsén, Sárosmezőn, Kereszten, és Jenkén; — a többi egyházak mindenikének van több-kevesebb tőkepénze, illetve alapítványa; — a legtöbb Ungvárnak 72,322 kor. (tőkepénz és alapítvány), aztán Csicsérnek 40,882 kor. 56 fillér.

A pénzek részint pénzintézeteknél betétkönyveken, részint egyeseknél vannak elhelyezve s kellőképen biztosítva.

Terménymagtára van Tiszaágteleknek 36 köb. 3 véka, Eszenynek 207 köb. $1\frac{1}{4}$ véka, Tiszaásványnak 61 köb. $1\frac{1}{4}$ véka, Csapnak 27 köb. 2 véka, Tiszasalamonnak 59 köb. 3 véka, Szürtének 61 köb. 1 véka, Kisrátnak 116

köb 2 véka, Kisgejőcnek 103 köb, Nagygejőcnek 56 köb. 3 véka, Koriáthelmecknek 106 köb, Zaharnak 6 köb 1 véka, Nagyszelmencnek 37 köb 1 véka, Szirénfalvának 21 köb, Palágnak 17 köb 1 véka, Gálocsnak 36 köb $2\frac{1}{2}$ véka, Bálának 50 köb. Pallónak 137 köb, Nagykaposnak 20 köb. 1 véka, Csicsernak 64 köb. 1 véka, Bésnek 66 köb $\frac{2}{4}$ véka, Iskének 110 köb $3\frac{3}{4}$ véka, Vajánnak 11 köb, Ungmogyorósnak 48 köb 2 véka, Veskőcnek 41 köb. — Tetemes magtári tartozás csak Szürtén van befizetetlen.

Adóssága van a következő egyházaknak: 1. Csongor 1600 kor., 2. Kisdobrony 10,000 kor. (iskola és paplak építés), 3. Szalóka 1504 kor., 4. Eszeny 7000 kor., (meléképület), 5. Csap 1856 kor. 25 fillér, 6. Záhony 910 kor., 7. Tizsasalamon 12,000 kor., (iskolaépítés), 8. Kistrát 5372 kor. (iskola), 9. Nagygejőc 1500 kor., 10. Koriáthelmeck 155 kor., 11. Botfalva 577 kor., 12. Ungtarnóc 1400 kor., 13. Minaj 7200 kor., 14. Ungvár 49,000 kor., 15. Bező 4000 kor. (iskola), 16. Zahar 500 kor., 17. Ungpinkóc 1600 kor., 18. Ungnyarád 1400 kor. (iskola), 19. Szirénfalva 5059 kor. (iskola), 20. Palágy 700 kor., 21. Gálocs 14,000 kor. (templom), 22. Bátfa 100 kor., 23. Palló 1500 kor. (iskola), 24. Csicsér 2300 kor. (paplak), 25. Bés 3000 kor. (templom), 26. Iske 4400 kor. (paplak), 27. Vaján 3000 kor., 28. Mokcsa 2000 kor. (paplak), 29. Ungmogyorós 2000 kor. (iskola), 30. Vajkóc 400 kor., 31. Nagyszeretva 200 kor., 32. Pályin 830 kor. (iskola), 32. Vámoslucska 3100 kor., 34. Solymos 5000 korona, (templom), 35. Felsőröcse 600 kor., 36. Kereszt 2706 kor. (iskola), 37. Jenke 22400 kor. (földvétel). — Tehát 37 egyház van több-kevesebb adóssággal terhelve; a legtöbb adósság újabb keletű és iskolaépítésből ered.

Az adóssággal terhelt egyházak a kamatokat rendszeresen fizetik. (Zahar 500 kor. tartozása után $10\frac{0}{10}$ -től kamatot fizet.)

Az 1912 évi adókimutatást és költségvetést az egyházlátogatás idejéig el nem készítették: Koriáthelmeck, Ungpinkóc, Eszeny és Minaj; a két előbbi egyház azóta már beküldte; de Eszenyből és Minajból máig sem érkeztek azok be.

A fizetések mindenütt a lelkész és gondnok együt-

tes utalványozására történnek, kivéven Eszenyben, Korláthelmecezen, Minajban, Sárosmezőn.

Minajban a pénztári maradvány 2301 kor. 81 fill. Az egyházlátogatásnak nem lett felmutatva, valamint Iskében és Ungpinkócon sem. Korláthelmecezen a gondnoki számadás az egyházlátogatás idejére nem volt elkészítve.

Állami adók fizetetlenek: Szürtén a tanítói földek után egészben; Kistrátban a lelkészi részben, tanítói egészben. Minajban csak a közalapi és lelkészi nyugd. intézeti járulék van kifizetve, minden egyéb fizetetlen, még az egyházlátogatási járulékok is.

Amely egyházak a múlt évben segélyt kaptak, azt mindenütt céljára fordították.

Perben áll: a korláthelmecei egyház a Katona-féle hagyatéokra (200 kor.) nézve az örökösökkel; az iskei egyház Stark Mór fakereskedővel; a vámoslucskai egyház Laufer Ignác építési vállalkozóval; de ez a per az egyházra nézve kockázattal nem jár, mivel pervesztés esetére a költségeket a lelkész magára vállalta.

Az elmúlt év folyamán nagyobb mérvű építkezést végeztek a következő egyházak:

1. Nagydobrony templomot, iskolát épített 73,186 kor. 10 fill.
2. Csongor iskolát égitett 3477 kor. 92 fill.
3. Kisdobrony templomot, paplakot újított, iskolát épített 14,369 kor. 14 fill.
4. Tiszaágtelek orgonát állított, melléképületeket javított 2430 kor. 20 fill.
5. Eszeny melléképületeket épített 4000 kor.
6. Tiszaásvány mellék épületeket épített 1048 kor. 23 fill.
7. Tiszasalamon iskolát épített 13,116 kor.
8. Nagygejőc lelkészlakra 1550 kor.
9. Ungpinkóc istálót épített 3300 kor.
10. Ungnyarád iskolára költött 1920 kor. 38 fill.
11. Gálocs templom és paplakra költött 2556 kor. 61 fill.
12. Ungmogyorós iskolát épített 5500 kor.
13. Pályin iskolát épített, lelkészlakot renovált 11,333 kor. 35 fill.
14. Bajánháza harangot öntetett 1085 kor.

15. Sólymos templom építéshez anyagot szerzett 2800 kor.

16. Felsőröcse melléképületeket épített 1942 kor.

17. Jenke iskolát épített 4923 kor. 53 fill.

Az itt fel nem tüntetett kisebb szerü javításokkal együtt az 1911 évi építkezések összege: 155,625 kor. 03 fill.

Az egyházak fejlődésére, virágzására annyira kívánatos, áldásos béke, szeretet és egyetértés minden gyülekezet kebelében meg van; csupán a minaji gyülekezetről jelent ellenkezőt az egyházlátogatóság. E tekintetben — sajnos! — szomorú tapasztalatom volt magamnak is a korláthelmeci egyházban, ahol az előjárók, gyülekezeti tagok és a lelkész között a békesség teljesen felbomlott; s mondhatni tarthatatlan állapotok állottak elő; rosszabbak talán még a régieknél is!

Az egyházmegyei bíróságra várakozik a feladat: megtalálni és megmutatni nekik az utakat, „melyek az ő békességre valók, — mivelhogy azok elrejtettek az ő szemeik elől“.

III. Iskolai ügyek.

Az iskolai ügyeknél mint örvendetes jelenségre mutathatók arra, hogy egyházaink minden szegénységök dacára is a legnagyobb áldozatoktól sem riadtak vissza, csakhogy „*veteményes kertjüket*“, az iskolát megtarthassák; — de másrésről nem örvendetes, hogy e miatt nagy adósságokkal terhelték meg magokat. Másik sajnálatos, és iskoláink tanügyi állapotára szerfelett káros jelenség, amire már tavaly is rámutattam, hogy a „*veteményes kertek*“ kertészei folyton változnak. Néptanítóink közül némelyek ahelyett, hogy állásba jutva, s magoknak csendes otthont alkotva egész odaadással hivatásuknak élhének, valóságos népvándorlást rendeznek; s hiányozván náluk a „*függés*“ érzése, mitsem adnak az egyházi felsőbbség rendeleteire, s nem választják meg sem az időt, sem az alkalmat a költözésre, — nem kis megterheltségére az egyházaknak, s hátrányára a népnevelés szent ügyének.

Iskoláinkban — ötnök kivételével — okleveles, ren-

des tanítók működnek. Nagykaposon, Tiszaágteleken a lelkész, Vajánban a segédlelkész tanít, tanítóhiány miatt. Mindenesetre elismerés illeti őket, hogy ezt a terhet magukra vállalták; nem kényszerítésből, de saját jószántukból, egyházuknak, a közügynek javáért. Pallóban, Jenkén az egyh. ker. szabályrendelet ellenére időközben történt változás miatt, helyettesekkel van betöltve a tanítói állás.

A tankötelesek mindenütt rendszeren járnak iskolába, kivéve Kisdobronyt, hol 85 gyermek nem jár iskolába, mivelhogy nincs ott számára hely.

Az iskolai felszerelés hiányos: Szürtén, Ungpinkócon, Pallóban, Ungmogyoróson, Magasréven.

Iskolai könyvtárról csak Ungváron, Szürtén és Pályinban van említés.

Tankönyvekül mindenütt az egyh. kerület által megállapított tankönyvek használatnak, s kellő példányban megvannak.

Bezöben nincs iskolalátogatási napló, Jenkén pedig iskolai címtábla nincs, állítólag azért, mert az iskola még nincs teljesen készen.

A tankötelesek, Ungvárt kivéve, hétköznap reggeleken is mindenütt felvezettetnek a templomba.

Pályinban az állami iskolába járó ref. növendékek vallásos oktatásban nem részesülnek. E mulasztás okának kikutatására, s megszüntetésére intézkedést kérek! — A többi állami s községi iskolákba járó tanköteleseink vallásoktatásáról mindenütt gondoskodva van. Csapon tanítja a segédlelkész, Eszenyben a községi tanítónő, Nagydobronyban a segédlelkész (320 növendéknek 5 tanteremben). Csongoron az állami tanító, Ungtarnócon, Minajban a lelkész, mindenik kitünő eredménnyel; Csongoron és Nagydobronyban a szép éneklés is ki van emelve. A vallás és énektanítás, a jelentések szerint, a többi állami és községi iskolákban is a kívánalmaknak teljesen megfelelő.

Nem felekezeti jellegű középiskolába járó tanulók konfirmáltattak Nagydobronyban és Ungváron.

Tanrend minden iskolában van.

Nem törvényszerű a tanterem: Tiszaágteleken, Korláthelmecen, Nagygejőcön, Ungpinkócon, Botfalván, Sáros-

mezőn, Felsőröcsén. Ezen egyházaknak a törvényszerűvé tételre f. év szeptember haváig lett terminus adva; kettő, u. m. Tiszaágtelek és Bótfalva az építési tervet és költségvetést jelen gyűlésünkre be is terjesztette. Felsőröcse azonban iskoláját törvényszerűvé tenni nem akarja, mivel — amint mondja — nincs rá költsége; — és mégis a múlt évben nem múlhatatlanul szükséges melléképületekre, magtára, pincére 1890 koronát költött; tehát az iskola ezekkel szemben „szükségesség tekintetében“ háttérbe szorított. Kérem a nagytiszt. egyházmegyét, miszerint ezen egyház előjáróságát iskolájuk törvényszerűvé tételére, jelen gyűlésünkből erélyes határozattal felelősség terhe alatt utasítani méltóztassék.

A tankönyvek kellő időben való beszerzéséről mindenütt történik gondoskodás.

Az iskolamulasztókkal szemben — szükség esetén — a polgári hatóság mindenütt kellő eredménnyel jár el.

A tankötelesek a fanemesítést csak nagyon kevés helyen tanulják, mivel faiskola nincs. — Női kézimunka tanítatik Pallóban, Jenkén.

IV. Statisztikai adatok.

a) Egyházmegyénk lélekszáma: 27601.

Született 441 fi, 424 nő, összesen 865.

Meghalt 285 fi, 315 nő, összesen 600.

Házasságot kötött 208 tiszta, 60 vegyes, összesen 268 pár.

Egyházi házasságkötést s megáldást nem vette igénybe 2 pár.

Konfirmálva volt 318 fi, 317 nő, összesen 635.

Áttért hozzánk 2 fi, 9 nő, összesen 11.

Kitért tőlünk 1 fi, 2 nő, összesen 3.

Születendő gyermekek vallására nézve megegyezés köttetett javunkra 15, — kárunkra 4 esetben.

b) Az egyházközségek vagyona:

1.	Közpénztári bevételek	---	---	336181 K.	96 f.
2.	„	kiadások	---	295798 „	23 „
3.	„	maradvány	---	40383 „	73 „

4. Tőkepénzek	---	---	---	---	79497	K	01	f.
5. Lelkész-fizetési alap	---	---	---	---	7539	„	40	„
6. Tanítófizetési alap	---	---	---	---	1301	„	80	„
7. Templom alap	---	---	---	---	14277	„	51	„
8. Orgona alap	---	---	---	---	7948	„	59	„
9. Énekkar alap	---	---	---	---	2453	„	04	„
10. Alapítványok	---	---	---	---	82814	„	05	„
11. Regále váltság	---	---	---	---	1640	„	83	„
12. Fafizetési alap	---	---	---	---	11334	„	30	„
13. Szegény alap	---	---	---	---	2000	„	—	„
14. Urasztali alap	---	---	---	---	38	„	50	„
15. Harang alap	---	---	---	---	109	„	90	„
16. Magtár alap	---	---	---	---	9445	„	45	„
17. Termény magtár 1476 köböl								
1 v. pénzértéke (á 14 kor.)					20664	„	—	„
					Összes érték:	281448	K.	11 f.
Adósság (levonva)	---	---	---	---	187889	„	25	„
					Marad:	93558	K.	86 f.
18. Földbirtok 690 hold 992 □-öl.								
19. Bérház 5.								

V. Közérdekű intézkedések.

Hogy egyházmegyénk adminisztracionális teendőit mennyiben és miként végeztem, ennek elsorolásával nem kívánom most a nagytiszt. egyházmegyei közgyűlésnek sem becses figyelmét fárasztani, sem idejét igénybe venni; annyival kevésbé, mivel azok a mindennapi megszokott intézkedésekből állanak. Csupán a tanítói karban történt változásokról s ezekkel kapcsolatos intézkedésekről kívánok beszámolni.

Rózsa Lajos vajáni tanító vajkóci állami tanítóvá kineveztetvén, állását szeptember elején elhagyta.

Sulyok Dezső ungmogyorósi, — Balla Ernő ungyarádi, — Léko András jenkei tanítók állásukat már jóval az iskolai év kezdetén túl, elhagyták; — dacára annak, hogy én ez ellen, — hivatkozva az egyházkerületi szabályrendeletre, melynek 59. §-a szerint „a tanító bármikor választassék is, új hivatalát a választás utáni

legközelebbi szeptember 1-én foglalhatja el,“ — a leg-erélyesebben tiltakoztam, — illetve figyelmeztetve őket a súlyos következményekre, ezt nekik határozottan megtiltottam.

A két előbbi renitens tanító más egyházmegyébe, — illetve kerületbe költözött; de Léko András itt van az ungyarádi egyházban. Ideiglenesen kénytelen voltam őt, nehogy államsegélyét veszítse, hivatalába beerősíteni; de végleges beerősítése felett méltóztassék most határozni és ellene az egyházkerületi szabályrendelet megszegése, — illetve az V. t. c. 34. §. A. 1. pontjába ütköző vétség miatt a fegyelmi eljárást elrendelni.

Ezen rendellenes változások folytán kénytelen voltam ifj. Papp Lajos tanítót Pallóból Ungmogyorósra átbocsátani, mivel máskülönben ott a templomi katedrai szolgálatot nem lett volna, aki teljesítse. — Ifj. Papp Lajos helyére Pallóba Minay Julia tanítónőt helyeztem ideiglenes minőségben, miután a templomi szolgálatok teljesítését, a tanító helyett is, a bátfai lelkész vállalta magára. Jenkén az iskolai oktatás, Léko András szabályellenes eltávozása miatt, szünetelt december közepétől egészen február közepéig; amikor sikerült nyerniök egy ideiglenes tanítónőt Kiss Mária személyében, akit mint ilyet oda beerősítettem. Vajánban a tanítással Szilágyi László segédlelkésként bíztam meg; aki azt, mint értesültem, hűséggel is végzi.

A nagygejőci egyház Péter Sándor okl. tanítót választotta meg üresedésben levő tanítói állására; — aki- nek beerősítése s hivatalos eskütétele jelen gyűlésen fog megtörténni.

Tisztelettel jelentem, miszerint Orgován Sámuel nagy- szeretvai, — Kiss Lajos veskóci tanítóknak, tiszti orvosi bizonyítvánnyal igazolt súlyos betegségek miatt, szabad- ságot adtam; előbbinek 2 havi, — utóbbinak 3 havi időre, kinek szabadsága még most is tart s Papp Ilona okleveles óvónő helyettesíti.

Végül tisztelettel jelentem, miszerint az egyházláto- gatási teendőket ez évben a II-ik járásba tartozó egyhá- zokban teljesítettem Nyomárcay Sándor lelkéskéntemmel,

Midőn egyházmegyénk múlt évi bel- és küléletéről szóló jelentésemet ezekben volt szerencsém tisztelettelje-

sen előterjeszteni, magamat atyafiságos szeretetükbe s szives jóindulataikba ajánlva, a közgyűlésre felterjesztett ügyek tárgyalását ezennel megnyitom.

7. Az ungmogyorósi leányegyház jelenti, hogy Sulyok Dezső eltávozásával megüresedett előkönyörgő-kántortanítói állásra 1911. október 31-én tartott presbiteri gyűlésben ifj. Pap Lajos pallói tanítót választotta meg s beerősítését kéri.

Az ungyarádi egyház jelenti, hogy Balla Ernő eltávozásával megüresedett kántor-tanítói állásra 1911. november 24-én tartott presbiteri gyűlésben két pályázó közül Lékó Endre jenkei tanítót választotta meg s beerősítését kéri.

A nagygejőci egyház jelenti, hogy a megüresedett kántor-tanítói állásra 1911. szeptember 10-én tartott presbiteri gyűlésben Péter Sándor választatott meg, ki a székelykereszturi állami tanítóképezdében 1911. június hó 26-án 13. sz. alatt nyerte általános jó osztályzatu oklevelét s beerősítését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés ifj. Pap Lajost mint előkönyörgő-kántortanítót Ungmogyoróra, Lékó Endrét mint kántor-tanítót Ungnyarádba, Péter Sándort mint kántor-tanítót Nagygejőcbe — az eskü letétele után — megmegerősíti s tudomásvétel végett a főt. e.-kerületre tisztelettel felterjeszti.

8. Az egyházmegyei számvevőszék beterjeszti 1912. márc. 26-án tartott egyházmegyei pénztárvizsgálatról felvett jegyzőkönyvét, mely szerint:

I. A Horváth Simon és Mária-alap 1911. évi bevétele volt:

a) tőkében	14403 K 80 f)	}	összesen 44392 K 67 f.
b) kamat és más			
címeken	29988 K 87 f)		

Kiadás:

a) tőkében	14800 K — f)	}	összesen 31956 K 62 f.
b) különbző			
címeken	17156 K 62 f)		

Maradvány 12436 K 05 f.

Az alap állása tőkében	---	---	---	172524 K 84 f.
Tőkésítendő	---	---	---	2475 K 16 f.
Kamathátrálék	--	---	---	3933 K 83 f.

A Horváth Simon és Mária-alap 1911. ezen ezen állását egyházmegyei közgyűlésünk tudomásvétel végett a főt. e.-kerületre tisztelettel felterjeszti.

II. Ugyanazon jegyzőkönyvben olvastatott az egyházmegyei pénztárnok kezelése alatt lévő I—XXI sz alapok 1911. évi állása s forgalma; melyekre vonatkozólag az egyházmegyei számvevőszék javasolja, hogy miután a számadás helyesnek találtatott, Tóth Lajos pénztárnoknak az 1911. évre vonatkozólag a felmentést — a szokásos óvások fentartása mellett — az em. adja meg.

Az em. közgyűlés a számvevőszék javaslata alapján Tóth Lajos pénztárnoknak az 1911. évre vonatkozólag a felmentést — a szokásos óvások fentartása mellett — megadja.

III. Számvevőszék javasolja, hogy amennyiben a ft. e.-ker. legközelebbi gyűlésében az egyházmegyei főjegyzők részére eddig a kerület pénztárából folyósított 100 K tiszteletdíjat elvonta, s felhívta az egyházmegyéket, hogy a főjegyzőknek illő díjazásáról a maguk körében gondoskodjanak; az ungi egyházmegye saját főjegyzője részére ezen évi 100 K tiszteletdíjat a gyűléstartási alaptól adja meg.

Ezen javaslattal kapcsolatban tárgyalás alatt van az alsózempléni egyházmegyének idevonatkozó határozata, mely szerint tekintettel az egyházmegyei főjegyzőknek azon munkásságukra, mellyel az egyházkerületi közgyűlés tárgyalási anyagának tevékeny előkészítői, méltányos, hogy a kerület az eddigi 100 K-t jövőre is megadja.

Az ungi egyházmegye csatlakozik az alsózempléni egyházmegyének határozatá-

hoz s a maga részéről is tiszteletteljes kérelemmel járul a ft. e.-kerülethez, hogy az egyházmegyei főjegyzők részére az elvont évi 100 K tiszteletdíjat a jövőre is megadni szíveskedjék. Addig pedig, míg a ft. e.-ker. ezen méltányos kérelemnek helyt adna, az ungi egyházmegye saját főjegyzője részére a ft. e.-kerület által elvont évi 100 koronát a gyűléstartási alapból kiadni határozza.

IV. Szintén javasolja a számvevőszék, hogy miután a ft. e.-ker. a szükösi tárból az egyházmegyék özvegyei s árváinak nyújtott 54 koronát jövőre nem adja, hogy az eddigelé azt élvezett özvegyek és árvák nagyobb csonkulást ne szenvedjenek, az egyházaktól ugyanezen célra begyűlendő 54 K összeget csatolja az egyházmegye az őszi segélyhez s a segélyre rászorúlt és azt eddig is jogosan élvezők az őszi segélyből kapjanak méltányos segélyt.

Számvevőszék javaslatát az egyházmegye elfogadja s a pénztárnokot aszerint eljárni felhatalmazza.

9. 1912. június hó 4. s következő napjain Miskolcon tartandó egyházkerületi gyűlésre az ungi egyházmegyéből hivatalos s választott képviselők:

Szücs István esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor papi, Stépán Géza, Bernáth Zoltán vil. tanácsbírák, Németh Péter főjegyző.

Póttagok: Világi elnök helyett: Minay István papi tanácsbíró helyett: Magyar Bertalan, főjegyző helyett: Pataki Pál.

10. Az ungi egyházmegye közhirdetésre ajánlja:

a bajánházai és minaji egyházat, mely

ajánlatát tisztelettel terjeszti fel a főt, egyházkerületre.

11. Számvevőszék beterjeszti az 1911. évi egyházi számadások megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvét.

Közgyűlés az 1911. évi egyházi számadásokat az azokra vezetett helyesbitésekkel és megjegyzésekkel — a szokásos fentartások mellett — megerősíti Mogyorós és Korláthelmeccel kivételével. Mogyorós számadásainak és nyugtáinak mielőbbi újból való beterjesztésére utasítatik.

Korláthelmeccel számadása a beterjesztett formában nem volt elfogadható s a számadás megejtésére és összeállítására a mulasztott egyházi tisztviselők költségére Nagy Sándor elnökelete alatt Szabó Zoltán és Kovács Dániel kildetnek ki, jelentésüket őszi gyűlésünkre bevárván.

12. Ugyancsak a számvevőszék előterjesztésére

közgyűlés szives figyelmébe ajánlja az egyházak lelkészeinek és gondnokainak 1910. év tavaszi gyűlésünk 13. sz. alatt hozott azon határozatát, hogy a számadások mindenkor a vonatkozó év már megerősített költségvetésével szerelendők fel.

13. Egyházmegyei pénztárnok jelenti, hogy Bakó László nyugalmazott tanító egyházmegyei tartozásából 1911. év végéig 9 kor. 40 fill. tőke s 2 kor. 61 fill. késedelmi kamat áll fenn, mely onnan származik, hogy midőn adós tartozását az 1907. évi tavaszi gyűlés 63. sz. határozata értelmében 70 koronával kifizetettnek vélte, — adóssága 79 kor. 40 fillér volt s az általa említett kisebb fizetések másnemű tartozásaira számoltattak el.

Közgyűlésünk pénztárnok jelentése folytán kötelezi Bakó László nyugalmazott tanítót, hogy

fennálló egyházmegyei tartozását 30 nap alatt fizesse ki.

14. Kiss Ferenc esperes, a Kálvineum végrehajtó bizottságának elnöke 559/912. sz. alatt azzal a kérelemmel fordul egyházmegyei lelkészi özvegy és árva gyámintézetünkhöz, hogy az alsószabolcs-hajdúvidéki ref. egyházmegye lelkészi gyámintézetének a példájára a gyámintézet jogosult tagjainak a kihalása után fennmaradó tőkét alapítványként a Kálvineumnak, mint hasonló intézménynek adja át.

Ugyancsak a Kálvineum megerősítése érdekében 1790/911. sz. alatt az ORLE. közgyűlésének megbízásából közli az esperesi hivattal azoknak az egyházaknak a névsorát, a melyeknek lelkészei „a lelkészi árvaház iránti áldozatkészség oltárára” a maguk helyét eddig még üresen hagyták — azzal a kérelemmel, hogy esperesünk a legalkalmasabb módon vigye keresztül az egyházmegye összes lelkészeinek a Kálvineum alapítói közé sorakozását.

Közgyűlés a gyámintézetre vonatkozó kérelmet nem teljesítheti, mert azt eddigi határozataink szerint épen a kebelbeli lelkészi özvegyek és árvák érdekében minden időkre fentartani kívánja.

A másik kérelemre vonatkozólag azonban jóváhagyja és megerősíti a lelkészi értekezletnek azon egyhangulag hozott határozatát, hogy az ungmegyei lelkészek alapítványaképen a 39 lelkészi állásnak megfelelőleg 3900 koronának tiz év alatti, évenként 390 koronájával való befizetésére elkötelezték magukat. Beszámítván ezen összegbe az érdekelt lelkészek szabad elhatározásának a fentartásával azon alapítványokat, amelyeket egyes lelkészek már befizettek, vagy annak befizetésére elkötelezték magukat s meghagyja az egyházmegyei pénztárnoknak, hogy ezen határozat végrehajtásáról az értekezlet által megjelölt módon gondoskodjék.

15. Lelkészek, tanítók, egyházak segélykérvényei, valamint a 2000 korona építkezési segély-kérvények

áttétetnek a segélyosztó bizottsághoz elbírálás és javaslatétel végett.

16. A segélyosztó bizottság tagjaiul megválasztatnak:

Szőllőssy Gyula és Bernáth Zoltán elnöklete alatt: Magyar Bertalan, Szilágyi Sándor, Bóczér István, Balogh Dániel, Benkő Lajos mint a bizottság jegyzője, Tóth Lajos, mint egyházmegyei pénztárnok.

17. Az erdővidéki református egyházmegye 1911. dec. hó 18-án Baróton tartott közgyűlésének 7. sz. jegyzőkönyvi határozata alapján, a református lelkészi fizetések korszerű, sürgős rendezése végett indítandó országos mozgalom tárgyában a következő indítványt küldte át egyházmegyénkhez:

Azt a nagy etikai és kulturális szolgálatot, a melyet a magyarországi református papság, évszázadok óta teljesített és gyakorta saját szegényes javadalma megcsonkításával is önzetlenül, áldozatkészséggel végez — ideje immár, hogy a magyar állam törvényhozó testülete beismerje és e szolgálatot, értékének megfelelően nemcsak elismerő szavakkal méltányolja, hanem legalább megközelítőleg honorálja. — Ez a honorálás pedig abban áll, hogy amikor csaknem minden vonalon, a lehetőség szerinti, korszerű fizetést biztosított és biztosít az egyes hivatalnoki karoknak, tegye ezt a református papsággal szemben is. E fizetésrendezés keresztülvitele, ne évről-évre való segélyezés és ne is egyik-másik év költségvetése rendjén, szóval ne amolyan függő állapot szerint történjék, hanem törvényhozásilag. Nem hagyandó figyelmen kívül az, hogy tekintettel az élet rohamos drágulására, valamint az igények ijesztő emelkedése által a megélhetés felfelé neheztülő ingadozására; akár a 2400 korona alapfizetés és hat izbeni 200—200 korona ötödéves korpótlék megadásával, — akár az 1600 korona alapfizetés és 1898-ra visszamenőleg öt izben 400—400 korona ötödéves korpótlék megadásával történjék a ref. lelkészek fizetésrendezése; egyik formájában sem tekintetik az 1848. évi XX. t.-c. teljes végrehajtásának, hanem a végrehajtás egy olyan fokozatának, amely a magyarországi református lelkészeknek a tisztességes megélhetést

egy ideig biztosítja; miért is indítványozza, hogy az egyetemes Konvent, az 1908-ban 513. sz. alatt megindított lépését — a lelkészi fizetések korszerű rendezése tárgyában — újra indítsa meg és bölcs belátása szerint, a lehető leggyorsabban, közmegelegedésre vinni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlésünk ezen indítványt magáévá teszi, elfogadja s a főhatóságot tisztelettel keresi meg ennek sürgős véghezvitelére.

18. Az erdélyi egyházkerület néhai báró Bánffy Dezső emlékének megörökítése céljából adakozásra szólít, illetve gyűjtő-ívet küld.

Közgyűlés az egyházmegyei pénztár terhére a nemes célra 50 koronát szavaz meg.

19. Az Orosházán felállítandó Székács-szobor bizottsága gyűjtőívet küld.

Közgyűlés Dr. Székács József szobrára az egyházmegyei pénztár terhére tíz koronát szavaz meg.

20. A Kálvineum végrehajtó bizottsága a létesítendő Gergely Antal alapítvány céljára adakozást kér.

Közgyűlés a létesítendő Gergely Antal alapítvány céljaira az egyházmegyei pénztárból kifizetendő 5 koronát utalványoz.

21. Ungvármegye törvényhatósági bizottsága a vármegyei népnevelési bizottságba 1912. évre egy tag kiküldését kéri.

Ungvármegye népnevelési bizottságába az egyházmegye az 1912. évre Szűcs István esperest küldi ki.

22. Az 1911. év őszi közgyűlés 36. számú határozatával

kiküldött Komjáthy Gábor, Pataky Pál s dr. Korláth Endréből álló bizottság jelenti, hogy a korláthelmeci egyház közönsége iskoláját nem adja át az államnak, hanem megtartja az egyház veteményes kertjének s kész új iskola épületet és tanító lakot is törlesztéses kölcsön útján építeni, ha az egyházmegye a szokásos 2000 korona segélyben részesíti. Jelenti egyúttal, hogy dr. Korláth Endre ügyvéd ungvári lakos, valamint özv. Fegyverneky Jánosné korláthelmeci lakos egyháztagok az ujonnan építendő iskolaépület céljaira fejenként 500 koronát ajándékoztak.

Közgyűlés a korláthelinczi egyház határozatát örömmel veszi tudomásul s ha az iskola építését megkezdi, megfelelő erkölcsi és anyagi támogatásban fogja részesíteni.

Az ajándékozó lelkes egyháztagoknak pedig a maga részéről is elismerését és köszönetét fejezi ki s erről őket jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

23. Miho Ernő, ref. org. kántor, a ceglédi zeneiskola igazgatója a kántorképzés reformálása tárgyában indítványt és szabálytervezetet nyújt be, mely szerint a ceglédi zeneiskola keretébe illesztetnék be a ref. zene- és kántorképzés s egyidejűleg a tanítóintézetektől a kántorképzés elvonatnék.

Közgyűlés ez indítvány felett — mint a mely megnehezitené a kántorképzést s a legtöbb kis gyülekezetet megfosztaná attól, hogy a tanító személyében egyszersmind énekvezérhez is jussanak — napirendre tér.

24. Nagy Sándor missióügyi előadó előterjeszti a jenkei, minaji és vámoslucskai missiói körök 1911. évi életéről szóló jelentést.

A jelentést közgyűlés tudomásul veszi s csatolmányaival együtt a főt. egyházkerületre felterjeszti.

25. A missió ügygel kapcsolatban Szakal István missiói lelkész a maga, valamint a vámoslucskai anya- és a szobránctibai fiókegyház nevében azon kérést terjeszti elő, hogy a vámoslucskai egyház az állandó káplántartó helyek közé felvétessék.

Ezt a kérelmet közgyűlés örömmel támogatja és teljesíti, mert a vámoslucskai lelkész csak anyaegyházának a megrövidítésével végezheti a szórványokban is, de különösen a szobránctibai fiókegyház templomában az isteni tiszteletet s a hívek gondozását. Kéri ehez a főt. egyházkerület jóváhagyását s a kápláni kongrua kieszközlése érdekében a szükséges lépések megtételét.

26. Olvastatott Ungvármegye királyi tanfelügyelőjének 6591/1912 számú átíratá, melyben arra kéri az ungi ref. egyházmegyét, hogy, miután a Horváth Mária féle háznak az ungvári állami polgári leányiskola céljára való átengedése ügyében létrejött egyezség a folyó tanévvel lejár, ezen helyiséget még további fél s szükség esetén az 1912/1913 iskolai egész évre adná bérbe az állami polgári leányiskola céljaira.

Egyházmegyénk a Horváth Mária féle ungvári házat azon esetben, ha a vallás és közoktatási miniszter ur az 1904 évi július 22-én 71602 szám alatt kelt leiratának 4-ik pontjában foglalt biztosítékot minden feltétel nélkül hajlandó egyházmegyénk részére megadni, t. i. az ungvári állami polgári leányiskolában állandóan két református vallású tanerőt alkalmaz, polgári leányiskola helyiségül az államnak fél s szükség esetén az egész 1912/1913 iskolai tanévre díjtalanul felajánlja. Azon esetben pedig, ha egyházmegyénk ezen ajánlata a magas minisztériumnál elfogadásra nem találna, közgyűlésünk megbizza a P. Horváth Mária féle ház értékének megállapítására kiküldött bizottságot a bérleti szerződés megkötésére.

27. Esperes betérjeszti az általa kibocsátott XLIV—XLIX számú körleveleket.

Mindezek mint már körözött dolgok, tudomásul vétetnek.

28. Az őszi segélyosztó bizottság betérjeszti 1911. nov. 23-án Szürtében felvett jegyzőkönyvét, mely szerint:

I. Baldácsi alap 809 kor. 53 fill.

1. Tiszaásványi egyház	---	---	---	---	140 K	—	fill.
2. Ungpinkóci	"	---	---	---	140	"	— "
3. Ungcsepelyi	"	---	---	---	140	"	— "
4. Szirénfalvai	"	---	---	---	140	"	— "
5. Bajánházai	"	---	---	---	140	"	— "
6. Csomár Béla	---	---	---	---	39	"	53 "
7. Nagy Menyhértné	---	---	---	---	70	"	— "

II. Hollandi tár 120 kor.

1. Csomár Béla	---	---	---	---	10 K	47	fill.
2. Gecse Géza	---	---	---	---	50	"	— "
3. Kis László	---	---	---	---	59	"	53 "

III. Tolcsvai Nagy Gedeon alap 200 kor.

1. Iskolai jutalom könyvekre	---	---	---	---	20 K	—	fill.
2. Karabélyos Gyula	---	---	---	---	20	"	— "
3. Móre András	---	---	---	---	20	"	— "
4. Kiss Lajos	---	---	---	---	20	"	— "
5. Egyed Béla	---	---	---	---	20	"	— "
6. Lisznyay Elekné	---	---	---	---	20	"	— "
7. Papp Lajos	---	---	---	---	20	"	— "
8. Pápay Jánosné	---	---	---	---	20	"	— "
9. Laky Józsefné	---	---	---	---	20	"	— "
10. Böszörményi Jánosné	---	---	---	---	20	"	— "

IV. Szegény lelkészek és tanítók alapja 7 kor. 60 fill.

1. Laky Józsefné	---	---	---	---	3 K	80	fill.
2. Móre András	---	---	---	---	3	"	80 "

Fentebbi kiosztást az egyházmegye jóváhagyólag tudomásul veszi.

29. A vámoslucskai egyház eladás és vételi szerződést terjeszt be presbyteri és közgyűlési határozatokkal felszerelve megerősítés végett; és pedig a lelkészi földekből elad 794 négyszögölet, ölenként 2 kor. 80 fillérjével gr. Sztáray Sándornak, és gr. Sztáray Sándor megvesz az egyház részére Schvarcz Bernátné szomszédos területéből 370 négyszögölet, ölenként 80 fillérjével.

Közgyűlésünk, mielőtt a beterjesztett szerződések felett érdemben határozná, Stépán László világi tanácsbirót és Rácz József felsőröcsei lelkészt az ügynek a helyszínén való megvizsgálására kiküldi, felkérvén őket, hogy állapítsák meg a helyszínén, vajjon az eladás után megmaradt részletekre a bejárás biztosítva van-e, és a megvett részlet tehermentesen megyen-e az egyház nevére.

30. A solymosi leányegyház engedélyt kér arra, hogy a tanítói belsőséggel szomszédos 386 négyszögöl területű Elecsko-féle belsőséget 500 koronáért templomhelyül megvehesse.

Közgyűlés a vételhez jóváhagyását adja; de miután a templomhely átírása tényleges birtoklási eljárás útján már az egyház nevére kebeleztetett, utasítja az előljáróságot, hogy a tulajdonjogi bekebelezési végzést azonnal terjessze fel az egyházmegyére.

31. A sárosmezői leányegyház újból kéri az egyházmegyét, hogy anyaegyházzá alakulása ügyében sürgősen intézkedjék.

Közgyűlésünk a sárosmezői leányegyház anyásítása ügyében 1908 évi tavaszi gyűlés 32. szám alatt hozott határozatát most is minden tekintetben fentartja s utasítja a leányegyház előljáróságát a lelkészszel együtt, hogy a kir. tanfelügyelővel ezen határozatra való hivatkozással az iskola államosítása érdekében a szükséges tárgyalásokat haladéktalanul indítsa meg

s az egyházi törvény rendelkezéseinek megfelelő módon kötött szerződést őszi közgyűlésünkre jóváhagyás végett terjessze fel.

32. A magasrévi társegyház, presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvek csatolása mellett, beterjeszti templomépítési tervrajzát és költségvetését; kéri annak jóváhagyását és az építési engedély megadását.

Közgyűlésünk — miután a beterjesztett tervrajzot és költségvetést, az építészeti bizottság már felülvizsgálta s a rajta eszközölt módosítások szerint elfogadásra ajánlja — azt jóváhagyja s az építésre az engedélyt megadja.

33. A solymosi leányegyház ócska fatemploma helyett, egy a kor kívánalmainak mindenben megfelelő új templomépítésre kér engedélyt. Presbyteri s közgyűlési jegyzőkönyvek kíséretében beterjeszti az építendő templom tervrajzát és költségvetését, mely az építészeti bizottság által felülvizsgálatván, a rajta tett módosítások betartása mellett, az építési engedély megadását javasolja.

Közgyűlésünk az építészeti bizottság javaslata alapján, a módosítások szigorú betartása mellett a tervrajzot és költségvetést jóváhagyja s az építésre az engedélyt megadja.

34. Tiszaágtelek az építészeti bizottság által felülvizsgált tervrajz alapján iskola és tanítólak építésre kér engedélyt és pedig mivel az építkezést házilag körülbelől felényi költséggel teljesítheti, az egyes szakmesterek ajánlatait is beterjesztve a házilag építkezést kéri megengedni.

Az egyházmegyei közgyűlés az egyházmegyei építkezési bizottság véleménye alapján a tiszaágteleki egyháznak iskola és tanítólak építését megengedi házilag építés szerint is, de a szerződést az egyes szakmesterekkel okvetlen az egyházmegyei építészeti bizottság jelenlétében kösse meg.

35. A botfalvai leányegyház, közgyűlési jegyzőkönyv csatolása mellett, beterjeszti az építendő iskola tervrajzát és költségvetését s kéri annak jóváhagyását s az építésre az engedély megadását.

Közgyűlésünk — tekintettel arra, hogy az építészeti bizottság a tervrajzot és költségvetést már felülvizsgálta s az általa eszközölt módosítások betartása mellett elfogadásra ajánlja — azt jóváhagyja s az építésre az engedélyt megadja.

36. A záhonyi egyház, presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvek kapcsán beterjeszti az építendő lelkészlak tervrajzát és költségvetését; s miután az az egyházmegyei építészeti bizottság által felülvizsgáltatott, az általa tett módosítások betartása mellett, azt jónak, elfogadásra méltónak javasolja.

Közgyűlésünk az építészeti bizottság javaslatának betartása mellett a tervet s költségvetést jóváhagyja s az építésre az engedélyt megadja.

37. A bajánháza egyház, csaknem használhatatlan, összedüléssel fenyegető temploma helyett, egy újat óhajt építeni Istennek nagyobb dicsőségére. Presbiteri s közgyűlési jegyzőkönyv mellett csatolja a tervrajzot és költségvetést. — Miután az építészeti bizottság azt felülvizsgálta s elfogadásra ajánlja — kéri annak jóváhagyását s az építésre az engedély megadását.

Közgyűlésünk az építészeti bizottság javaslata alapján a tervrajzot és költségvetést jóváhagyja s az építésre az engedélyt megadja.

38. A zahari leányegyház presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyv kísérete mellett beterjeszti a tanítói funduson építendő, 6 méter széles, 14-50 cm. hosszúságú, két ól szobából, egy szekér-színből és három fiókos sertésólból álló; valamint az iskolás gyermekek és tanító használatára építendő — 4-50 cm. hosszú illemhely tervrajzát és költségvetését; s miután

azt az építészeti bizottság felülvizsgálta — jelenti, hogy a költségvetés nincs pontosan megszerkesztve, miért is javasolja, hogy a vállalkozók egy pontosan megszerkesztett költségvetést terjesszenek be a kötendő szerződés alapja gyanánt, vagy pedig a munkát átalány összegért adják vállalatba, — máskülönben a tervrajzot elfogadásra alkalmasnak találja, miért is kéri az építési engedély megadását.

Közgyűlésünk — az építészeti bizottság észrevétele és javaslata szerint a tervrajzot jóváhagyja s a feltételek betartása mellett, az építésre az engedélyt megadja.

39. A botfalvai egyház 1912. márc. 30-án felvett közgyűlési jegyzőkönyvében 3000 korona kölcsön felvételre kér engedélyt, mely kölcsönt iskola-építés céljából az egyházkerületi pénztárból óhajtja felvenni akként, hogy 10 év alatt 3000 korona rendkívüli egyházi adó kivetéssel fogja letörleszteni.

Az egyházmegyei közgyűlés a botfalvai egyháznak iskolaépítés céljára 3000 korona kölcsön felvételére az engedélyt megadja, s kérelmét pártolással terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

40. A solymosi leányegyház 1911. október 22-én tartott presbyteri és egyházközgyűlési határozatok alapján 5000 korona kölcsönfelvételre kér engedélyt, mely összeggel a vásárolt templomhelyet szándékoznak kifizetni.

Az egyházmegye a solymosi I. egyháznak 5000 korona kölcsönfelvételre az engedélyt megadja, s kérelmüket pártolással terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületre.

41. A magasrévi társegyház 1912. márc. 17-én tartott presbyteri és egyházi közgyűlési határozatok értelmében templomépítésre 4000 korona kölcsönfelvételre kér engedélyt.

Az engedélyt az egyházmegye megadja,

s a kérelmet pártolással terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületre.

42 A tiszaaágteleki egyház, iskola és tanítólak építés céljából 6000 korona kölcsönfelvételre kér engedélyt, melyet 1912. jan. 15. s 1912. jan. 17. presbyteri és közgyűlési határozatok szerint 5 év alatt rendkívüli egyházi adóval fizet vissza.

Az egyházmegye az engedélyt megadja, s a tiszaaágteleki egyház kérelmét pártolással terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

43. A szirénfalvai leányegyház a múlt gyűlés 10. számú határozatával pótlás végett visszaadott 1640 K-ért templomhelyül vásárolt 164 □-öl területű ingatlan vételére vonatkozó adás-vevési szerződést presbiteri és közgyűlési határozatokkal felszerelve jóváhagyás végett terjeszt be.

Közgyűlésünk a beterjesztett adás-vevési szerződést jóváhagyja s megerősítés végett a ft. e.-kerületre tisztelettel felterjeszti.

44. A nagydobronyi egyház engedélyt kér arra, hogy a garbi dülőben levő 7 kat. hold tanítói földjét belhelyeknek eladhassa. Az eladás szükségességét azzal indokolja, hogy a kérdéses föld már körül be van építkezve s a lakók s azok állatai a terményekben nagy károkat okoznak s hogy eladás esetén a földekért adott vételár kamataiban a tanító többszörösét kapná azon értéknek, mint amennyit szántóföld minőségében képvisel s ezáltal a tanító fizetése tetemesen szaporodnék.

Közgyűlésünk az eladásra az engedélyt annak előnyös voltára való tekintettel megadja s megerősítés végett a ft. egyházkerületre pártolólalag tisztelettel felterjeszti.

45. A botfalvai leányegyház a vármegyei közigazgatási bizottság s a vallásminiszter által átépíteni rendelt iskolájá-

nak építési költségeire 3000 K rendkívüli egyházi adót óhajt kivetni s erre a felsőbb hatóság jóváhagyását kéri.

Közgyűlés tekintve az iskola kényszerépítését, a 3000 K rendkívüli egyházi adó kivetését jóváhagyja, utasítván az egyház elöljáróságát, hogy a személyenkénti adókiivetési lajstromot az esperesnek megerősítés végett mutassa be.

46. A záhonyi egyház lelkészlak építésére 10000 korona rendkívüli egyházi adót óhajt kivetni, kéri a rendkívüli adókiivetés megerősítését.

Közgyűlés az építkezést megengedve, a rendkívüli adókiivetést megerősíti

47. A solymosi leányegyház templomépítési célra 25510 K 30 f rendkívüli egyéneenkénti adókiivetést terjeszt be s annak megerősítését kéri.

Közgyűlés a kivetést megerősíti.

48. Nagyszeretva a templom befedésére 956 K egyéneenkénti rendkívüli adókiivetést kér s segélyt is kér.

Közgyűlés a rendkívüli adókiivetést megerősíti.

49. Magasrév templomépítésre 14390 K rendkívüli egyéneenkénti adókiivetést terjeszt be s kéri annak megerősítését.

Közgyűlés a rendkívüli adókiivetést megerősíti.

50. Tizzasalamon iskolaépítésre 14000 K rendkívüli egyházi adókiivetésre kér engedélyt s jóváhagyást kér azon határozatához is, hogy Tizzasalamon lakosai külbirtokuk után is 75%₀ erejéig megadózhatók legyenek.

Közgyűlés a rendkívüli adókiivetésre enge-

délyt ad s az egyház tagjaira a külbirtokok után 75%_o adó kivetésére vonatkozó határozatot jóváhagyja.

51. A tiszaaágteleki egyház engedélyt kér arra, hogy a felveendő 6000 K kölcsön letörlesztésére 5 évig rendkívüli egyházi adót vethessen ki az egyházhívekre az állami adó arányában.

Az egyházmegye közgyűlése Tiszaaágteleknek a rendkívüli egyházi adókivetést megengedi, mely kivetés azonban — mint a rendes egyházi adó — minden évben megerősítendő.

52. Bajánháza megnyugtatót kér arra nézve, hogy templomuknak és parochiájuknak újjraépítésénél az egyházmegye nagyobb s már most meghatározott összegű segélylyel fogja támogatni, mert az építkezésre önerejéből képtelen.

Közgyűlés biztosítja a bajánházai egyházat az egyházmegye jóakarataról és támogatásáról. A segélyezés mértékére nézve akkor határoz, ha a szükséglet és fedezet összege szabályszerű s jóváhagyott költségvetéssel lesz megállapítva.

53. Az építészeti bizottság az egyházmegyében fogantatott építkezések ideiglenes és végleges átvételről jelent:

a) Nagyszeretván a renovált iskola és tanítói lakot 1911. szeptember 19-én felülvizsgálta s kevés javítások pótlása mellett az épületet véglegesen átvette.

b) Pályinban szintén az iskola és tanítói lakot 1911. szeptember 19-én felülvizsgálta s kevés hiányok pótlására utasítván az egyház előjáróságát, a végleges átvételt 1912. szeptember 19-re tűzte ki.

c) Az ungmogyorósi leányegyház újonnan épített, a tervrajznak mindenben megfelelő iskoláját 1911. november 3-án felülvizsgálván, úgy találta, hogy a falak még egyszer újból meszelendők és a még hiányzó apró részletek pótolandók; miért is a végleges átvételt 1912. november 13-ra tűzte ki.

d) Kisdobronyban a templomon, lelkészi lakon és iskolán végzett nagy renoválást 1911. november 17-én felülvizsgálván, a paplakon némi hiányok pótlására a vállalatból 200 koronát a bizottság visszatartott; mely összeg a hiányok pótlása után azonnal kifizetendő. A végleges átvételt 1912. november 7-re tűzte ki.

e) Ungnyarásban az új iskola és renovált tanítói lakot 1912. február 26-án felülvizsgálta s azt a tervrajzzal mindenben megegyezőnek találta; mindennek dacára a hiányok pótlására a vállalatból 300 K-t visszatartott azon kötelezettséggel, hogy a hiányok a vállalkozó által 1912. május 15-ig okvetlen pótolandók; melynek megtörténte után a visszatartott fedezeti összeg a vállalkozónak kifizethető. Egyébként az épületet véglegesen átvettnek jelenti ki.

f) Bezőben az új lelkészlakot, melyet 1908. november 7-én ideiglenesen átvett, miután a jótállási két év már rég letelt, 1912. március 20-án felülvizsgálta s azon meggyőződésre jutott, hogy a négy évvel ezelőtt kifogásolt hibák még mind e mai napig sem javítottak ki; a padlásablakok nem záródnak jól, a zárt folyosón elhelyezett ajtó még mai napig sem alakítottatott át úgy, hogy kívülről nyílják; továbbá a szobaablakok felső szárnyai nem jól záródnak és a tetőn alkalmazott horgonyozott vaspléh nem lévén jól összeillesztve, csorog s a falat veszélyezteti. Miért is utasítani rendelte a vállalkozót, hogy a felsorolt hibákat 14 nap alatt okvetlen hozza rendbe, mert etlenesetben feljogosítja az egyházat, hogy a felsorolt hibákat a vállalkozónak még bent levő biztosítékából hozassa rendbe.

Ugyancsak felülvizsgálta a fentnevezett napon a tanítói funduson épített új iskolai és tanítói lakot is, melyet a tervrajz méreteinek mindenben megfelelőnek, kifogástalannak talált.

Közgyűlésünk, amidőn az építészeti bizottság jelentését tudomásul veszi, egyszersmind szigorúan elkötelezi az építést foganatosított egyházak elöljáróságát, hogy az építészeti bizottság által feltüntetett hibákat mielőbb hozassa

rendbe s annak megtörténtéről őszi egyházmegyei közgyűlésünkre jelentést tegyen.

54. Az építészeti bizottság „Építkezési Szabályrendeletet“ terjeszt be, hozzájárulás s megerősítés végett.

Közgyűlésünk a „Szabályrendeletet“ az értekezlet véleményével megegyezőleg egy bizottságnak adta át, azon felhívással, hogy arról őszi közgyűlésünkre jelentést adjanak. A bizottság tagjai: az építészeti bizottság, Minay István, Bernáth Zoltán, Hegyi György, Szabó Endre, Tóth Lajos és Pataky Pál.

55. Az ungmegyei ref. tanító egyesület 1912. márc 12-én Ungváron tartott gyűléséből felterjesztést intéz az egyházmegyéhez, hogy jövőben a tanítói kar képviselői mint meghívottak részt vegyenek a fegyelmi bírósági üléseken tanácskozási joggal.

A fegyelmi bírósági ülésekbe egyházi törvényünk értelmében csak a bíróság tagjai, a panaszos és panaszlott felek és tanúk hívhatók meg. Így a tanítói kar képviselői mint egyházmegyei gyűlést alkotó tagok, a fegyelmi bírósági ülésekre meg nem hívhatók. A tanácskozási jog pedig egyedül a fegyelmi bíróság tagjait illeti meg.

56. A szaiócai egyház azon kérelemmel járul az egyházmegyei közgyűléshez, hogy terjessze fel pártolólag a főtisztelű egyházkerületre azon kérelmét, hogy a „Szükösi tárt“ illető 1054 korona 24 fillér tartozásának befizetésére — melyet most teljesíteni képtelen, miután két év alatt csaknem 30.000 koronáig terjedő nagy építkezést foganatosított, mely pénztárát teljesen kiürítette s az egyháztagnak is nagy megterheltetésével járt s jelenben is rendkívüli adókiivetés mellett, templomát óhajtja renoválni — 1915. január 1-ig újabb halasztást kapjon.

Közgyűlésünk — jóllehet e tárgyban a főtisztelű egyházkerület 1911. október 2—3-ik

napjain tartott közgyűlésének 168. sz. alatt hozott határozatában két évi halasztást adott 1913. április 24-ig bezárólag; mindazonáltal, hivatkozással az egyháznak a közelmúltban végzett nagy építkezésére, mely pénztárát teljesen kiürítette s ebből folyólag az egyház szégyénységére, a hivek nagy megterheltetésére s arra, hogy most is újabb építkezés előtt áll, amennyiben templomát kell rendkívüli adókivevéssel renoválnia; nem zárkózik el kérelme teljesítése elől; miért is azt pártolólág terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületre.

57. Kiss László bátfai lelkész, a sárospataki főiskola VII-ik gymn. osztályába járó Béla nevű fia részére a „Szabó András“ féle alapítvány 1911. évi kamatát, oda adni kéri.

Egyházmegyénk folyamodó kérését teljesíti.

58. Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész a sárospataki főiskola VIII. gymn osztályába járó Kálmán nevű fia részére, a „Diós“-féle ösztöndíj 1911. évi kamatát kéri.

Eegházmegyénk folyamodó kérését teljesíti.

59. Esperes jelentéséből a közgyűlés arról győződött meg, hogy a korláthelmecezi tanító az egyházlátogatás alkalmával sem az isteniszteleten nem jelent meg, sem az egyházlátogatáson nem vett részt.

Közgyűlés a korláthelmecezi tanítónak ezen viselkedését az egyházi törvényekkel és szokásokkal még nem ismerős s az iskolából csak most kikerült ifjú ember tapasztalatlanságának minősíti s elnöksége útján az egyházi törvények és szokások jövőbeni hűséges betartására utasítja.

60. Esperes jelentéséből arról győződött meg a közgyűlés, hogy Tiszaásványban nincs az egyháznak ládája; Minajban pedig van ugyan láda, de nincs rajta zár.

Közgyűlés utasítja nevezett egyházak előjáróit, hogy jövő gyűlésünkig a hiányt pótolják s arról jelentsenek.

61. Esperes jelentéséből kitűnik, hogy Eszenyben vagyonleltár, Minajban rovatos kimutatás, Zaharban, Vajánban a régi iratok leltárban nincsenek.

Közgyűlés utasítja nevezett egyházak lelkészeit, hogy a hiányokat jövő gyűlésünkig pótolják s arról jelentsenek.

62. Esperes jelentéséből vett tudomást közgyűlés arról, hogy Felsőőröcsén a paplak tűzkár ellen nincs biztosítva.

Az egyház előjáróságát anyagi felelősség mellett utasítja, a közgyűlés, hogy a paplakot azonnal biztosítsa s erről 30 nap alatt az esperesnek jelentsen.

63. Esperes jelentéséből kitűnik, hogy Zaharban az egyház használatában levő kettő hold föld, Záhonyban, Szürtén, Kistráton, Kisgejőczön, Ungpinkócson, Bezőben, Zaharban, Ungváron, Csicszerben, Bésben és Kereszten pedig a tanítói ingatlanok nincsenek az egyház nevére telekkönyvezve.

Utasíttatnak nevezett egyházak előjárói arra, hogy e már sokszor megsürgetett áttelekkönyvezést jövő gyűlésünkig multhatlanul hajtsák végre s arról jelentsenek.

64. Esperes jelentéséből kitűnt, hogy a lelkészi és tanítói fizetések nem folytak be Eszenyben, Korláthelmecczen, Minajban, Kereszten és Solymoson.

A nevezett egyházak előjáróit utasítja közgyűlés, hogy a lelkészi és tanítói fizetések behajtásáról a törvényes formák betartása mellett gondoskodjanak.

65. Esperes jelentéséből veszi tudomásul közgyűlés, hogy az adó nincs kifizetve Szürtén a tanítóé egészben, Kistráton a lelkészé részben, Ungpinkócon a tanítóé egészben, Minajban a lelkészé egészben. Ugyancsak Minajról jelentve van az is, hogy a múlt évi pénztári maradványt: 2031 K. 18 fillért a gondnok felmutatni nem tudta, s hogy az egyházlátogatási költségeket már több évről nem fizette meg.

A nevezett egyházak gondnokait útasítja közgyűlés arra, hogy az adót jövő gyűlésünkig fizessék be s arról jelentsenek. A minaji anyagi ügyek megvizsgálására pedig Szilágyi Sándor és Pataki Pál kiküldetnek azzal, hogy jelentésüket legközelebbi gyűlésünkre adják be.

66. Esperes jelentéséből kitűnt, hogy az iskolai felszerelés még mindig hiányos Szürtén, Ungpinkócón, Pallóban, Ungmogyoróson és Magasréven.

Közgyűlés — a midőn az iskolai felszerelés teljessé tételére útasítja a nevezett egyházak előljáróit, egyúttal figyelmezteti őket arra, hogy a felszerelés hiányossága miatt az államhatalom részéről az egyházat ért bárminemű megtorló lépésért az anyagi felelősség nem az egyházat, hanem a mulasztást elkövetett egyházi előljárókat terheli.

67. Esperes jelenti, hogy Pályiban az állami iskolába járó ref. növendékek vallásos oktatásban nem részesülnek.

Közgyűlés szigorúan útasítja a pályini egyház presbitériumát arra, hogy a vallásoktatásról gondoskodjék.

68. Esperes jelenti, hogy a kerületünkbeli olvasókönyvet nem használják a következő iskolákban: Ungpinkóc, Bező, Pályin, Szeretva, Magasrév, Veskóc, Sárosmező.

Ezt az iskola látogatásának, mint a sta-

tisztikai adatok összeállítójának a figyelmébe ajánlja a közgyűlés.

69. Esperes Léko András tanító ellen, mint a ki az esperes határozott tiltakozása ellenére a tizáninenni ref. egyházkerület népiskolai szabályrendeletének 59. §-ában körülírt vétséget követte el, e fegyelmi eljárás elrendelését kéri.

A közgyűlés a fegyelmi eljárást elrendeli.

70. Esperes jelenti, hogy a felsőrőcsei anya- és sárosmezői leányegyház között a lelkészszállítási költségek viseléséből felmerült vitás ügy megszűnt, mivel a felek kiegyeztek.

Tudomásúl szolgál.

71. Múlt gyűlésünk 55. sz. határozatára az egyházlátogatóság jelenti, hogy varga Károly korláthelmeci lelkész a kívánt leltárt bemutatta.

Tudomásúl szolgál.

72. Múlt gyűlésünk 59. sz. határozatára jelenti a korláthelmeci lelkész, hogy a Katona L. János hagyományának teljes befizetése iránti per folyamatban van.

Tudomásúl szolgál.

73. Múlt gyűlésünk 29. határozatára az egyházkerület 134/167. sz. határozatával azt felelte, hogy a kérdés felett csak akkor fog tárgyalásba bocsátkozni, ha bővebben kifejtjük, miket értünk „a lelkészi irodák részére szükséges nyomtatványok“ alatt?

Közgyűlés e kérdést szabatos meghatározás és előterjesztés végett az indítványozó lelkészi értekezlethez teszi le.

74. A palágyi egyház énekkara alapszabályainak jóváhagyását kéri.

Közgyűlés a palágyi egyház énekkarának alapszabályait jóváhagyja, s a jóváhagyási záradék rávezetésével az esperest bizza meg.

75. Péter Sándor nagygejőci tanító a javadalmához tartozó s a Nagyalmás dülőben fekvő tiz magyar holdnyi ingatlan bérbeadására vonatkozólag Szijártó Imre nagygejőci lakossal kötött haszonbéri szerződés jóváhagyását kéri.

Közgyűlés a haszonbéri szerződést jóváhagyja s a záradék rávezetésével az esperest bizza meg.

76. A felsőrőcsei egyház a mult őszi gyűlés 54. szám alatt hozott azon határozatára, hogy iskoláját a törvény követelményeinek megfelelően mielőbb hozza rendbe, jelenti, hogy bár Ungvármegye közigazgatási bizottsága 1761/1911 kb. számú határozatában az élvezett államsegély elvonásával utasította az egyházat iskolájának a törvény kívánalmai szerint való állapotba helyezésére, — a hivek rendkívüli szegénysége miatt még sem képes iskoláját törvény szerűen felépíteni.

Egyházmegyénk szigoruan utasítja a felsőrőcsei egyházat, hogy sürgösen tegye meg az intézkedéseket arra nézve, hogy iskolája törvényszerűvé való építését folyó évi julius hó 1-ig megkezdhesse, mivel ellenkező esetben, az egyház költségére az egyházmegye fogja az építkezést foganatosítani.

77. Az eszenyi egyház az egyházi adóhátrálékokból tőkésített pénzből 1000 korona tőke felmondására és felhasználására engedélyt kér.

Közgyűlésünk az eszenyi egyháznak engedélyt ad arra, hogy egyházi adó hátrálékokból tőkésített pénzből ezer koronát egyházi szükségleteire felhasználjon.

78. A botfalvai leányegyház engedélyt kér arra, hogy iskolája építése miatt az évi vizsgát május 15-én megtarthassa.

Közgyűlésünk a kért engedélyt megadja.

79. A tizzasalamoni egyház 1912 jan. 28-án tartott presbiteri és egyházi közgyűlési határozattal jelenti, hogy a folyó 1912-ik évtől az új egyházi adó alapra lépett, s a behivatalnokok fizetését következőleg fogja teljesíteni.

1. búza ára m. m.-ként 20 kor.
2. rozs ára m. m.-ként 18 kor.
3. Tüzi fa bécsi ölenként 32 kor.
4. Szántás, vetés, holdanként (1200 □öl) 8 kor.
5. Termények stb. fuvarja 1 szekér 60 fillér.
6. Sódar ára darabonként 4 kor.

Tudomásul szolgál.

80. A bezői egyház betérjeszti az 1908--9. egyházi évről a szükösi tárra vonatkozó lelkészi fizetés kimutatását, mely 1186 koronát tesz, így annak fele: 593 korona járul a szükösi tár részére.

Az ungi egyházmegye tisztelettel felterjeszti a főtiszteletű egyházkerületre.

81. A 16-ik pont alatt kiküldött segélyosztó bizottság betérjeszti jegyzőkönyvét,

melyet a közgyűlés jóváhagy s a főjegyzőt utasítja, hogy a jegyzőkönyvet minden egyházzal mielőbb közölje.

82. Múlt gyűlésünk 60. pontja értelmében jelentésadással hátralékban voltak a 43. sz. jegyzőkönyv alábbi pontjaira:

43/70. Eszenyben vagyoneleltár nincs, lelkész a meghalt gyermekeket nem kíséri ki a temetőre, vagy nem is temeti; illetve a lelkész a 3 éven alul elhalt gyermekek temetésén a lelkészi díjlevél értelmében nem szokott lelkészi teendőt végezni, mivel csak a 3 éven felül levő korban elhaltakat köteles a díjlevél szerint predikációval díj nélkül temetni.

A temetésre vonatkozólag lelkészt a tiszáninnyi egyházker. 1883. őszi gyűlésében megerősített „temetési szertartási szabályrendelet“ betartására utasítja az egyházmegye. A vagyonteltárra vonatkozólag 61. pontban van határozat.

83. 43/71. A parochiális könyvtár ügy Tiszaásvány és Nagygejőcben — az esperes jelentése szerint — folyamatban van.

Tudomásul szolgál.

84. 43/72. Az iktató könyvek — az egyházlátogatóság jelentése szerint — már beszereztettek.

Tudomásul szolgál.

85. 43/73. Magasrév, Nagyszeretva, Ungmogyorós iskolai felszerelése hiányos.

A hiányok pótlására és jelentésadásra utasítatnak.

86. 43/75. Jenke még nem jelentett az iskolai címtábla felől.

Őszi gyűlésre a jelentést az egyházmegye bevárja.

87. 43/81. Az egyházi adókönyvek beszerzése

az egyöntetű megállapodásig függőben marad.

88. 43/82. A tanterem Nagygejőcben, Ungpinkócon, Botfalván, Felsőrőcsén, Sárosmezőn, Tiszaágteleken nem felel meg a törvény követelményeinek.

A tanterem törvényszerűvé tételére minden egyház utasítatik.

89. 43/97. Botfalva hátrálékos adója kifizettetett. Csongor régi ártér hátráléka töröltetett.

Tudomásul szolgál.

90. 43/100. Ráckövy János és Pataki Pál gyűlésről elmaradásuk régi birságát

a közgyűlés törölni határozza.

91. 44/105. Hegyi György és Németh Péter, valamint az iskei lelkész, — mint az iskei számadás ügyben kiküldöttek jelentik, hogy az 1912. évi febr. 16-án a helyszínén meg-ejtett vizsgálat folyamán Sípos János gondnok maga kérte az ügynek akként való befejezését, hogy maradjon meg az az állapot, mely az 1906. évi őszi gyűlés 41. számban határozottatott. Így békés úton befejezést nyert ezen hat év óta húzódó ügy.

Örvendetes tudomásul szolgál.

92. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság tagjaiul megválasztottak :

Szűcs István esperes, Minay István, Bernáth Zoltán, Hegyi György, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan, Tóth Lajos és a jegyzői kar.

93. Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették 1912. év május 6-án Csapban tartott hitelesítő biz. ülésben.

Szűcs István
esperes.

Minay István
h. gondnok.

Németh Péter
főjegyző.

Magyar Bertalan,

Kovács Dániel,
vil. főjegyző.

Pataki Pál,

Tóth Lajos.

Szabó Zoltán
vil. jegyző.

Maksa József
jegyzők.

Hegyi György

A jegyzőkönyvi pontokat jegyezték :

Németh Péter : 1—5, 8—10, 15, 16, 28, 34, 39—42, 51, 55, 79—93.

Pataki Pál : 6, 11, 12, 14, 23—25, 45—50, 52, 59—73.

Maksa József : 7, 17, 27, 32, 33, 35—38, 53, 54, 56—58.

Kovács Dániel : 13, 26, 29—31, 43, 44, 76—78.

Szabó Zoltán : 18—22, 74, 75. pontokat.

Közgyűlési ügyek tárgymutatója.

1. A gyűlés megnyitása.
2. Igazoló levelek beadása.
3. Gyűlésről elmaradottak igazolása.
4. Virág József tanácsirói állásáról lemond.
5. Tanácsbíró választásra a gyűlés szavazást rendel s szavazatbontó bizottságot választ.
6. Esperes időszaki jelentése.
7. Tanítói választások.
8. I. Számvevőszék jelentése az egyházmegyei pénztár állásáról.
II. Ugyanaz a pénztárnok kezelése alatt levő többi alapok állásáról jelent.
III. Ugyanannak javaslata alapján az egyházmegyei főjegyzőnek a kerület által eddig adott s most elvont évi 100 koronát megszavazza.
IV. Ugyanannak javaslata alapján az özvegyek és árvák segélyére vonatkozólag az egyházmegye határoz.
9. Kerületi gyűlésre képviselők választatnak.
10. Közhírdetésre ajánltatnak: Bajánháza és Minaj.
11. Számvevőszék javaslata alapján közgyűlés az egyházak számadásaira vonatkozólag határoz.
12. Ugyanannak előterjesztésére közgyűlés a költségvetés be-terjesztéséről határoz.
13. Közgyűlés Bakó Lászlót tartozásának 30 nap alatti megfizetésére kötelezi.
14. Közgyűlés a Kálvineumra az egyházmegyei papság részéről 100—100 korona adományt biztosít.
15. A segély kérvények a segélyosztó bizottsághoz tételnek.
16. A segélyosztó bizottságot a közgyűlés megválasztja.
17. Az erdővidéki egyházmegye indítványát a közgyűlés magáévá teszi.
18. Báró Bánfy Dezső emlékre a közgyűlés 50 koronát szavaz meg.
19. Székács szoborra a közgyűlés 10 koronát szavaz meg.

20. Gergely Antal alapítványra a gyűlés 5 koronát szavaz meg.
21. Az ungmegyei népnevelési bizottságba a gyűlés Szűcs István esperest választja meg.
22. Közgyűlés a korláthelmeci egyháznak iskolája fentartására vonatkozó jelentését tudomásul veszi.
23. A kántor-tanítói képzés tekintetéből beadott indítvány felett a közgyűlés napirendre tér.
24. Nagy Sándor missiói jelentését az egyházmegye tudomásul veszi.
25. A missiói ügygel kapcsolatban a vámoslucskai egyházat az állandó káplántartó helyek közé felvenni ajánlja az egyházmegye.
26. Közgyűlés az egyházmegye ungvári házának még 1 évi bérlete felett határoz.
27. XLIV—XLIX. sz. körlevelek tudomásul vétetnek.
28. Az őszi segélyosztó bizottság jelentését az egyházmegye tudomásul veszi.
29. A vámoslucskai adás-vétel ügyben bizottság küldetik ki.
30. A solymosi leányegyház vétele ügyében az egyházmegye határoz.
31. A sárosmezői leányegyház anyásítása ügyében az egyházmegye határoz.
32. A magasrévi egyháznak az egyházmegye engedélyt ad templomépítésre.
33. A solymosi leányegyháznak a templomépítést az egyházmegye megengedi.
34. Tiszaágteleknek tanítólak- és iskola építésre az egyházmegye engedélyt ad.
35. A botfalvai leányegyháznak az iskolaépítésre az egyházmegye engedélyt ad.
36. A záhonyi egyháznak a paplaképítést az egyházmegye megengedi.
37. A bajánházi egyháznak a templomépítést az egyházmegye megengedi.
38. Zaharnak melléképületei felépítésére az egyházmegye az engedélyt megadja.
39. Botfalvának 3000 korona kölcsön felvételre a gyűlés engedélyt ad.
40. Solymosnak 5000 " " " " "
engedélyt ad.

41. Magasrévnek 4000 korona kölcsön felvételére a gyűlés engedélyt ad.
42. Tiszaágteleknek 6000 " " " " " engedélyt ad.
43. Szirénfalva ingatlan vételét a közgyűlés megerősíti
44. Nagydobronynak 7 kth. tanítói föld eladásra az egyházmegye az engedélyt megadja.
45. Botfalva 3000 korona rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
46. Záhony 10.000 korona rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
47. Solymos 25.510·30 korona rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
48. Nagyszeretva 956 korona rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
49. Magasrév 14.390 korona rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
50. Tiszasalamon 14.000 korona rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
51. Tiszaágtelek 6000 korona rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
52. Bajánházát, az egyházmegye, jóakarataról biztosítja.
53. Az építészeti bizottság jelentését a) nagyszeretvai, b) pályini, c) ungmogyorósi, d) kisdobronyi, e) ungyarádi, f) bezői építkezésekről közgyűlés tudomásul veszi.
54. A beterjesztett építkezési szabályrendeletet az egyházmegye bizottságnak adja ki.
55. A tanítói kar azon kérelme felett, hogy a 2 tanítói egyházmegyei képviselő a fegyelmi bírósági ülésekre tanácskozási joggal behivassék, a gyűlés napirendre tér.
56. A szalókai egyháznak a „Szükösi Tár“-ba tartozása befizetésére vonatkozó halasztási kérelmét az egyházmegye pártolólággal terjeszti fel az egyházkerületre.
57. Kiss László fiának a Szabó András alapítvány kamata kiadatik.
58. Magyar Bertalan Kálmán fia részére a Diós alap 1911. évi kamata kiadatik.
59. Az esperesi jelentésből kifolyólag közgyűlés a korláthelmei tanítót az egyházi törvények betartására utasítja.

60. Közgyűlés Tiszaásványt és Minajt egyházi láda beszerzésére utasítja.
61. Eszeny, Minaj, Zahar, Vaján, többféle hiányok pótlására utasítatnak
62. Felsőröcsét, a paplak tűzkár ellen való biztosítására utasítja az egyházmegye.
63. Több egyház az ingatlanok az egyház nevére való telekkönyveztetésére utasítatnak.
64. Eszeny, Korláthelmece, Minaj, Kereszt és Solymosi előjáróság az egyházi adók behajtására utasítatnak.
65. Több egyházat az adó befizetésére utasít az egyházmegye, a minaji egyház anyagi ügyeit pedig bizottság vizsgálja felül.
66. Több egyházat az iskolai felszerelés teljessé tételére utasít az egyházmegye.
67. A pályini egyház presbiteriumát utasítja az egyházmegye, hogy az állami iskolában a vallásoktatásról gondoskodjék.
68. Több egyházat az iskola látogatóság figyelmébe ajánl az egyházmegye.
69. Közgyűlés Likó András ellen a fegyelmi eljárást elrendeli.
70. A felsőröcsői anya és a sárosmezői leányegyház a lelkeszállítási költségre nézve, kiegésznek.
71. Korláthelmece a leltár elkészült.
72. Korláthelmece a Katona L. János hagyományának teljes befizetése iránti per, folyamatban van.
73. Közgyűlés a lelkeszi irodák részére szükséges nyomtatványok szabatos meghatározását az értekezletre bizza.
74. A palágyi egyházi énekkar alapszabályát, az egyházmegye megerősíti.
75. Péter Sándor nagygejőci tanító bérszerződését az egyházmegye megerősíti.
76. A felsőröcsői egyházat, szigorúan utasítja az egyházmegye iskolájának felépítésére.
77. Az eszenyi egyháznak engedélyt ad az egyházmegye, hogy egyházi adó hátralékokból tőkésített pénzéből, 1000 koronát felhasználhasson.
78. A botfalvai egyháznak engedélyt ad a közgyűlés, hogy iskolai vizsgáját május 15-én megtarthassa.
79. A tizasalamoni egyháznak az új egyházi adó alapon történt fizetési megállapodását az egyházmegye megerősíti.

80. A bezői egyháznak a „Szükösi tárra“ vonatkozó kimutatóát közgyűlés felterjeszti a főtiszteletű egyházkerületre.
81. A segélyosztó bizottság jegyzőkönyvét a közgyűlés jóváhagyja.
82. Az eszenyi lelkészt a temetési szabályrendelet betartására utasítja az egyházmegye.
83. Tiszaásvány és nagygejőcben a parochiális könyvtárügy folyamatban van.
84. Az iktató könyvek mindenütt beszerezettek.
85. Magasrév, Nagyszeretva, Ungmogyorós 43. jk. 73. pontra feleljen.
86. Jenke, az iskolai cimtábla felől őszi gyűlésre jelentsen.
87. Az egyházi adókönyvekre nézve, várakozó álláspontot foglal el az egyházmegye.
88. A tanterem törvényszerűvé tételére minden egyház utasítatik.
89. Botfalva és Csongor adóhátráléka rendeztetett.
90. Ráczkövi János és Pataky Pál régi bírságát az egyházmegye elengedi.
91. Az iskei számadás ügy, befejezést nyert.
92. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság választása.
93. A jegyzőkönyv meghitelesítése.

Betűrendes mutató hogy a közgyűlési pontok, kiket érdekelnek.

- Bakó László 13.
Bajánházai egyház 10, 28,
37, 52.
Balog Dániel 16.
Benkő Lajos 16.
Bernáth Zoltán 5, 9, 16,
54, 92.
Bési egyház 63.
Bezői egyház 53, 63, 68, 80.
Bóczér István 16.
Botfalvai egyház 35, 39, 45,
78, 89.
Böszörményi Jánosné 28.
Csicseri egyház 63.
Csomár Béla 28.
Csongori egyház 89.
Egyházakat általában 12, 88.
Egyed Béla 28.
Eszenyi egyház 61, 64, 77.
Felsőőröcsei egyház 62, 70, 76.
Gecse Géza 28.
Hegyi György 54, 92.
Iske 91.
Jenke 86.
Karabélyos Gyula 28.
Kereszt 63, 64.
Kisdobrony 53.
Kisgejőc 63.
Kiss Lajos 28.
Kiss László 28, 57.
Kisráti egyház 63, 65.
Komjáthy Béla 9.
Komjáthy Gábor 9, 92.
Korláthelmeci egyház 11,
22, 64, 71, 72.
Kovács Dániel 92.
Laky Józsefné 28.
Lékó Endre 7, 69.
Lelkészeket általában 14.
Lisznyai Elekné 28.
Magyar Bertalan 9, 16, 58, 92.
Magasrévi egyház 32, 41,
49, 66, 68, 85.
Maksa József 5, 92.
Mészáros Károly 59.
Minay István 9, 54, 92.
Minaji egyház 10, 60, 61,
64, 65.
Móré András 28.
Nagydobronyi egyház 44.
Nagygejőc 7, 75, 83.
Nagy Menyhértne 28.
Nagyszeretvai egyház 48, 53,
68, 85.
Nagy Sándor 9, 24.
Németh Péter 9, 92.
Palágyi egyház 74.
Pallói egyház 66.

- Pályini egyház 53, 67, 68.
Pap Lajos 28.
Pap Lajos ifj. 7.
Pápay Jánosné 28.
Pataky Pál 9, 54, 65, 90, 92.
Péter Sándor 7, 75.
Rácz József 29.
Ráczkövy János 90.
Stépán Géza 3, 9.
Sárosmezői egyház 31, 68, 70.
Stépán László 29.
Solymosi egyház 30, 33, 40,
47, 64, 68, 70.
Szabó Endre 54.
Szabó István 82.
Szabó Lajos 54.
Szabó István 92.
Szalókai egyház 56.
Szijártó Imre 75.
Szirénfalvai egyház 28, 43.
Szilágyi Sándor 5, 16, 65.
Szőlössy Gyula 5, 16, 54.
Szurtei egyház 63, 65, 66.
Szűcs István 9, 21, 92.
Tantestület 55.
Tiszaágtelek 34, 42, 51.
Tiszaásvány 28, 60, 83.
Tizasalamon 50, 79.
Tóth Lajos 16, 54, 92.
Ungcsepely 28.
Ungmogyorósi egyház 7, 53,
66, 85.
Ungnyarádi egyház 7, 53.
Ungpinkóc 28, 63, 65, 66, 68.
Ungvári egyház 63.
Vajáni egyház 61.
Vámoslucskai egyház 25, 29.
Veskóci egyház 68.
Virág József 3, 4.
Zahar 38, 61, 63.
Záhony 36, 46, 63.

II. Bírósági ügyek.

I. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1912. április 22-én az ungi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának az anya-, társ-, leány- és fiókegyházak egymáshoz való jogviszonyának megállapítása tárgyában tartott ülésében.

Jelenvannak: Szücs István esperes tárgyalást vezető egyházi, Minay István világi elnök, mint gondnokhelyettes, Szőlőssy Gyula, Magyar Bertalan, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor papi; Stépán László, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor, Bernáth Zoltán világi tanácsbírák; Hegyi György egyházmegyei ügyész; Németh Péter papi, Kovács Dániel világi főjegyző; Pataký Pál, Szabó Zoltán aljegyzők és Maksa József, mint jegyzőkönyvvezető.

Tárgyalást vezető elnök az egyházmegyei közigazgatási bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelentvén ki, elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását.

Az őszi egyházmegyei közgyűlés 33. szám alatt hozott határozatában az anya-, társ-, leány- és fiókegyházak egymáshoz való jogviszonyának megállapítása tárgyában egy bizottságot küldött ki Komjáthy Gábor elnöklete alatt azon megbízatással, hogy az egyházlátogatók által összegyűjtött adatok felhasználásával az egyházmegyei közigazgatási bírósághoz, az egész egyházmegye területét felölelő munkálatot terjesszen be, — mely megbízatásnak kiküldött bizottság eleget téve, munkálatát a következőkben terjeszti elő:

Az I-ső egyházlátogatási járásban a következő anyaegyházak vannak: Csongor, Nagydobrony, Kisdobrony, Ágtelek, Szalóka, Eszeny, Tiszaásvány, Csap. Itt semminemű intézkedés szüksége nem forog fenn.

A II-ik egyházlátogatási járásban az anyaegyházaink a következők: Záhony, Tizzasalamon, Szürte, amelynek szórványa Kistéglás, Rát, Kisgejőc, Nagygejőc, ennek szórványa Császlóc és Hosszúmező. Korláthelmec a következő szórványokkal: Hegyfark, Nagyláz, Mélykut, Cigányos, Felsőszlatina, Oroszkomoróc, Antalóc, Horlyó, Ungcsertész, Lehóc, Szerednye, Ungordas, Ungvölgyes, Ungsasfalva, Bacsó, Andrásháza, Unggesztenyés, Nagygajdos, Köblér. — Jogviszonynak megállapítása e járásban sem vált szükségessé.

A III-ik egyházlátogatási járás anyaegyházai a következők: Ungtarnóc, melynek társegyháza Ördarma, egyházmegyénk 1910. évi őszi gyűlésének 50. számú határozatában foglalt egyesség szerint, egyenlő jogokkal, leányegyháza Botfalva, melynek az anyaegyházzal semmiféle írott egyessége nincs, de azért a legközelebbi lelkészválasztáskor két szavazattal vettek abban részt, melyért valami csekély összeggel hozzájárultak a lelkészlak renoválásához; de hogy ezt se kelljen teljesíteniök, mindenről lemondanak. Azért pedig, hogy az ungtarnóci lelkész hatszor úrvacsorát oszt Botfalván, 60 koronát fizetnek, de gyűléstartásért, költségvetés készítésért, számadás csinálásért s mindennemű egyházhatósági intézkedések végrehajtásáért egy fillért sem adnak a lelkésznek. Miért is közigazgatási bíróság felhívja a botfalvai leányegyház előljáróságát, hogy a lelkésznek fizetett 60 koronát, legalább 120 koronáig emelje fel s erről 1912. július 1-ig tegyen az esperesi hivatalhoz jelentést; fiókegyháza Koncháza, ugyanazon jogokkal és kötelességekkel, mint az anyaegyház tagjai, írott egyesség azonban erről nincs. — Minaj anyaegyház missiói központ, melynek Katergény, Homok, Kereknye társegyháza egyenlő jogokkal ugyan, de írott egyessége nincs. — Ungvár, melynek Baranya fiókegyháza, míg ellenben Radvánc, Domonya, Ungdaróc, Nagyberezna, Perecseny csak szórványok. — Bező, ennek leányegyháza Zahar, hova a lelkész 90 koronáért jár ki úrvacsoraosztásra; közöttök írásbeli egyesség nincs, sőt a folyó évi február 21-én az egyházlátogatóság előtt jegyzőkönyvileg kinyilatkoztatta a bezői presbyterium, hogy lelkészöknek a zahari leányegyház által fizetett 90 koronát szívesen megtérítik, a zahari leányegyház pedig keressen magának más feltűgyelő lelkészt. E végből a bíróság felhívja a zahari leányegyház előljáróságát, hogy a hozzájuk közel fekvő pinkóci

ref. egyház presbyteriumával bocsátkozzék tárgyalásba s megállapodásokról jelentéseket 1912. július 1-ig az esperesi hivatalhoz adják be. — Pinkóc társegyháza Lakárd, egyenlő jogokkal és kötelességekkel.

A IV-ik egyházlátogatási járás anyaegyházai a következők: Bátfa, melynek társegyháza Palló; közöttük a jogviszony az 1885. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvében van megállapítva. — Gálocs, Palágy, Nagyszelmenc és Kisszelmenc alkotnak egy anyaegyházat, egyenlő jogokkal és kötelességekkel, Szirénfalva pedig leányegyháza, a közöttök levő jogviszony régi szokáson, nem pedig írásbeli egyességen alapúl, mely szerint az anyaegyháznak közigazgatás címén évenként 10 koronát fizet, melyért a lelkészválasztásnál 5 szavazata van. — Ungnyarád, Magyarmocsár és Magyarkelecsény összeépült községek egy anyaegyházat alkotnak egyenlő jogokkal és kötelességekkel. Dobóruszka pedig csak szórvány.

Az V-ik egyházlátogatási járásban a következő egyházak vannak: Nagykapos, Csicsér, Bés, Iske, Vaján, Mokcsa, mely Kerésszel a múlt század elején társulva Mokcsa-Kerési egyház címet vett fel, egyenlő jogokkal és kötelességekkel; leányháza Ungmogyorós, mely az anyaegyházzal semminemű jogviszonyban nem áll; azonban, hogy a Mokcsakerési lelkész urvacSORAosztás végett elmegy hozzájuk, ezért évi 8 koronát fizetnek, melyet a bizottság tulcsekélynek tartva, javasolja, hogy hívassék fel az Ungmogyorósi leányegyház előljárósága, hogy a beszolgáló lelkész részére, magasabb díjazás megállapításáról gondoskodjék; jelentése 1912. július 1-ig az esperesi hivatalhoz küldendő.

A VI-ik egyházlátogatási járásban ezek az anyaegyházak vannak: Vajkóc—Mátyóc társegyház, egyenlő jogokkal és kötelességekkel, jöllehet a díjlevelen kívül semmi írott egyeségök nincs. — Ungcsepely anyaegyház leányegyháza Veskóc, de mivel az anyaegyház fenntartásához semmivel sem járúlnak, csupán a lelkésznek fizet 2 köből búzát és 6 köből gabonát; azon élvezett jogokról, hogy az anyaegyház lelkészválasztásához csak oly arányban járútlak, mint az anyaegyház tagjai, 1912. március 8-án tartott presbyteri gyűlésben lemondottak; csupán azt kötötték ki, hogy abban az arányban legyen jogok az anyaegyház lelkészválasztásába befolyjni, mint aminő arányban járúlnak a lelkészfizetéshez, vagyis 4 szava-

zattal. — Bajánháza társegyháza Magasrév; a jogviszonyra vonatkozólag semmi írásbeli megállapodás közöttök nincs. — Nagyszeretva Kisszeretvával alkot egy anyaegyházat, egyenlő jogokkal és kötelességekkel, tehát társegyház; írásbeli megállapodás a jogviszonyra vonatkozólag azonban nincs. — Pályin anyaegyház.

A VII-ik egyházlátogatási járásban levő anyaegyházak a következők: Vámoslucska anyaegyház missiói központ, melynek leányegyháza Solymos; a közöttök levő viszonyt 1820. február 28 án kötött szerződés szabályozza, mely szerint az anyaegyház fenntartásához $\frac{1}{10}$ részben járúl, de azért szavazati jogot az anyaegyházban nem gyakorol. Ezen anyaegyházhoz tartozik még Szobránc—Tiba mint fiókegyház, Fogas, Gézensy, Zuhogó, Zalacska, Komoró, Fekesháza pedig jól lehet jogviszonyuk az anyaegyházhoz szabályozva nincs írásilag, mégis ugyanazon jogokat gyakorolják s ugyanazon terheket emelik, mint az anyaegyház tagjai, mindazáltal ezek mind szórványok. — Felsőőröcse anyaegyház, társegyháza Alsóőröcse, egyenlő jogokkal és kötelességekkel; leányegyháza Sárosmező, a közöttök levő jogviszonyt a díjlevél és egyházmegyei határozat szabályozza; fiókegyháza Sárosremete, írott jogviszonya az anyaegyházhoz nincs; szórvány Bunkós, hol a hívek az anyaegyház épületének fenntartásához oly arányban járulnak, mint az anyaegyház tagjai. — Jenke missiói központ, leányegyháza Kereszt, írott egyesség nincs, régi gyakorlat szerint a lelkészfizetéshez az anyaegyház kulcsa szerint $\frac{1}{4}$ részben járúl s ugyanannyi szavazat illeti is meg; fiókegyháza Tasolya és Szenteske, itt sincs írott egyezés, régi gyakorlat szerint a lelkészfizetéshez az anyaegyház kulcsa szerint, valamint az épületek fenntartásához, az előbbi $\frac{1}{2}$, az utóbbi $\frac{1}{4}$ rész arányában járúl, valamint Porosztó szórvány is; mint szórványok ide tartoznak még: Székó, Karcsava, Alsó-, és Felsőnémeti, Dióska, Ungludas, Bölcsös, Kapás, Koromlak, Unglovasd. — A jogviszony különös megállapítására ez egyházlátogatási járásban sincs szükség, mert a jogviszonyt a régi gyakorlat szentesíti.

A közigazgatási bíróság a kiküldött bizottság munkálatát helyesnek találta s azt a főt. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

Kmf.

Szücs István,
egyházi elnök.

Minay István,
h. világi elnök.

Maksa József,
mint jegyzőkönyvvezető.

II. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1912. április 22-én az ungi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Pelei József záhonyi lelkész 380 korona, káplántartási kongrua visszafizetése tárgyában beadott perujítási kérvénye tárgyalása alkalmából.

Jelenvannak: a bíróság részéről: Szücs István esperes, tárgyalást vezető elnök, Minay István világi elnök, Szöllőssy Gyula, Magyar Bertalan, Komjáthy Gát or, Nagy Sándor papi; Bernáth Zoltán, Szabó Lajos, Stépán László, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák. Hegyi György egyházmegyei ügyész és Maksa József, mint jegyzőkönyvvezető.

A fél részéről: Pelei József záhonyi lelkész.

Tárgyalás alatt van Pelei József záhonyi lelkész perujítási kérvénye, mint közigazgatási bírósági ügy.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván megállapítja, hogy a bíróság az V. t.-c. 54. §-a értelmében szabályszerűen megalakult, miért is elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Hegyi György egyházmegyei ügyészt a szőnyegen levő perujítási kérvényben felhozott indokok ismertetésére.

Ezután elnök felszólítja a jelenlevő érdekelt felet, hogy adja elő ez ügyre vonatkozólag észrevételeit, esetleg bizonyítékait; mire a fél kijelenti, hogy más előadni valója nincs, mint ami a kérvényben foglaltatik.

Ennek megtörténte után elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után — nyílt ülésben — az érdekelt fél jelenlétében, kihirdeti a bíróságnak szótöbbséggel hozott következő

végzését:

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság Pelei József záhonyi lelkészt, perújítási kérvényével elutasítja.

Indokok:

A tárgyalás során beigazolást nyert az, hogy a panaszos perújítási kérvényében semmi olyan új dolgot nem hozott fel, amit az alapperben nem használt volna, vagy amely az egyházkerületi közigazgatási bíróság 1911. évi október hó 2-án hozott marasztaló ítéletének megváltoztatására döntő befolyással bírna. Továbbá panaszos azt is beismerte, hogy 704 korona lelkészi kongruát vett fel, ami őt, mint helyettes lelkészt nem illette meg; mert a kegyeleti évre nem rendes lelkészi kongrua, hanem káplántartási kongrua jár, amihez az özvegy lelkésznőnek joga volt, — már pedig ő, az általa felvett lelkészi kongruából — jóllehet feles fizetést élvezett — az özvegy lelkésznőt nem részesítette, ez által feles lelkészi járandóságában megrövidítette.

Elnök panaszost felhívta, hogy nyilatkozzék, vajjon megnyugszik-e a bíróság „végzésében“ vagy felebbez? — mire az kijelenti, hogy a bíróság végzésében megnyugszik.

K. m. f.

Szücs István,
esperes, egyházi elnök.

Minay István,
világi elnök.

Maksa József,
jegyzőkönyvvezető.

III. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Ungváron, 1912. évi április hó 22-ik napján az ungi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának id. Ladányi János kisgejőci egyháztag felebbezése ügyében tartott tárgyalásról.

Jelenvoltak: Szücs István esperes, egyházi elnök, Minay István gondnok-helyettes, világi elnök (tárgyalást vezető elnök:

Minay István). Komjáthy Gábor, Szőlössy Gyula, Nagy Sándor, Magyar Bertalan egyházi, — Bernáth Zoltán, Stépán László, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák, Kovács Dániel vil. főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető. Előadó: Magyar Bertalan.

Az ügyészség részéről: Hegyi György e. megyei ügyész, a felek részéről: id. Ladányi János és Nagy Vince gondnok.

Tárgy: Id. Ladányi János kisgejőci lakos felebbezése a presbitérium azon határozata ellen, melyben megengedi neki, hogy első székjogát Hadar Albert vejére ruházhassa át, azon kívánsággal azonban, hogy az általa eddig használt szék helyett a másik oldalon levő első széket jelölje ki Hadar Albert részére.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset? A felhívásra senki sem jelentkezett.

Felhívja elnök a feleket, hogy nincsen-e bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltégi kifogásuk?

Felek kijelentették, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az kellő számban megalakult.

A bíróság elnöke megállapítja, hogy az érdekelt felek szabályszerűen megidézettek.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság érdekeltége tekintetében van-e előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

A bíróság elnöke ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását. Magyar Bertalan előadó ismerteti az ügy állását.

Elnök felhívja a jelenlevő feleket, hogy az ügyre vonatkozólag nyilatkozzanak.

Id. Ladányi János előadja, hogy a templom építésekor első székjogát 200 koronával megváltotta azon célzattal, hogy amennyiben fiú örököse nincs, székjogát egy vejére fogja később átruházni s az átruházás után a maga részéről ezen első szék jogáról lemond. A presbitérium elfogadta ugyan az átruházást, de nem azon első széket jelölte ki veje részére,

melyet ő és családja eddig használt. A presbitérium ezen intézkedését sérelmesnek találja.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét :

Az egyházmegye közigazgatási bírósága a kisgejőci presbitériumnak 1910. évi november hó 21-én id. Ladányi János templomszék ügyében hozott határozatának azon részét, mely szerint jogot ad id. Ladányi Jánosnak, hogy első szék jogát vejenek Hadar Albertnek és nejenek átadhassa, — jóváhagyja, ellenben a határozat azon részét, melyben a presbitérium a székjog gyakorlása tekintetében kívánságot fejez ki, — mint a határozattal ellenkezőt, mellőzi.

Indokolás.

A tárgyalás során beigazolást nyert, hogy id. Ladányi János mindég a papi-szék mellett levő első székben bírt ülési joggal s a templom építési költségek is ez után voltak reá kivetve, így a presbitérium határozata mivel sem indokolható.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél felek jelen vannak.

Ez után felhívja feleket, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebbeznek?

Felek kijelentik, hogy megnyugosznak.

Ez után a bíróság elnöke elrendeli, hogy a feleknek az ítélet, ha azt kérik, hiteles kiadmányban kézbesíttessék.

Kmft.

Szücs István s. k.
esperes, egyházi elnök.

Minay István s. k.
világi elnök.

Kovács Dániel s. k.
v. főjegyző.

IV. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétegett Ungváron, 1912. évi április hó 22-ik napján, az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak ülésében.

Jelenvoltak: Szűcs István esperes, tárgyalást vezető elnök, Minay István gondnok-helyettes világi elnök, Komjáthy Gábor, Szöllőssy Gyula, Nagy Sándor, Magyar Bertalan egyházi, Bernáth Zoltán, Stépán László, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák, Kovács Dániel világi főjegyző. Előadó: Minay István.

Az ügyészség részéről: Hegyi György e. megyei ügyész.

Tárgyalás alatt van Tóth Miklós botfalvai tanítónak azon kérvénye, melyben elvi jelentőségű határozatot kér arra nézve, hogy mint tanító tartozik-e rendkívüli egyházi adót fizetni, vagy nem?

Elnök a gyűlést megnyitván, megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban jelen vannak s elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását.

Minay István előadó ismerteti az ügyet.

Ez után elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott

végzését:

Az egyházmegye bírósága concrét panasz hiányában kérvényezőt kérvényével elutasítja már azért is, mert elvi jelentőségű határozatok hozatalára nem tartja magát illetékesnek.

Kmft.

Szűcs István s. k.
esperes, egyházi elnök.

Minay István s. k.
világi elnök.

Kovács Dániel s. k.
vil. főjegyző.

V. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Ungváron 1912. évi április 22-én, az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Mészáros Károly korláthelmeci tanító elleni fegyelmi ügy tárgyalása alkalmából.

Jelenvoltak bíróság részéről: Szücs István esperes egyházi, és Minay István világi tanácsbíró, mint helyettes elnök (tárgyalást vezető elnök) elnöklete alatt Szöllősy Gyula, Nagy Sándor, Magyar Bertalan egyházi, Szabó Lajos, Stépán László, Bernáth Zoltán, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák mint bírák. A felek részéről: Szabó Zoltán egyházmegyei világi jegyző, mint jegyzőkönyvvezető. Hegyi György egyházmegyei ügyész, Mészáros Károly tanító, mint panaszlott, Téglási István, Biró Imréné panaszosok.

Tárgyalás alatt van Mészáros Károly tanító ellen Téglási István és Biró Imréné korláthelmeci lakosok panasza folytán folyamatba tett fegyelmi ügy. Előadó: Stépán László.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bizottság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe vendő érdekeltiségi eset. A bíróság tagjai a felhívásra kijelentik, hogy magukat érdekelteknek nem érzik.

Felhívja elnök a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltiségi kifogásuk? Felek kijelentik, hogy a bíróság egy tagja ellen sincs törvényen alapuló érdekeltiségi kifogásuk.

Erre az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és, hogy az szabályszerűen megalakult.

A bíróság elnöke konstatálja, hogy a felek a tárgyalásról szabályszerűen értesítettek.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy a bíróság illetékessége tekintetében előadni valójuk nincs.

Elnök ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását és Stépán László előadó ismerteti az ügy állását.

Elnök ezután felhívja panaszlott tanítót és panaszosokat, hogy az ügyre vonatkozó bizonyítékaikat terjeszszék elő.

Panaszlott kijelenti, hogy a vádra vonatkozólag nyilatkozatát már írásban megtette s védelmére az abban foglaltakon s a fegyelmi vizsgálat foganatosítása alkalmával előadottakon kívül semmi mást felhozni nem tud.

Panaszosok kijelentik, hogy a panasz-beadványukban foglaltakon s a fegyelmi vizsgálat alkalmával előadottakon kívül újabb előterjeszteni valójuk nekik sincsen.

Elnök a bizonyító eljárást befejezettnek jelenti ki s felhívja az ügyészt vádjának előterjesztésére.

Az ügyész a vádat fentarja s panaszlott tanítót az V. t.-c. 34. §. 6-ik pontjába ütköző hivatalos hatalommal való visszaélésben kéri bűnösnek kimondani és az enyhítő körülmények figyelembe vételével megbüntetni.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott következő ítéletét.

Az ungi ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság hivatali hatalommal való visszaélés miatt terhelt Mészáros Károly korláthelmeci tanító elleni ügyben a következőleg

ilélt:

Terheltet bűnösnek mondja ki az V. t.-c. 34 §. 6-ik pontjába ütköző hivatali hatalommal való visszaélésben s ezért ugyanazon törvény 35. §-ának a) pontja alapján rosszalásra és a felmerült 60 korona eljárási költségnek ezen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, külsőbeni közigazgatási végrehajtás terhe mellett leendő megfizetésre ítéli.

Indokok:

Terhelt maga is beismerte, és a bizonyítási eljárás során is beigazolást nyert, hogy két tanulót pálcával könnyebben megvert, majd ugyanazokat hideg téli időben felöltő nélkül a fatartóba zárta, így ezen cselekményeivel a jogos fegyelemtartás határát túl lépően hiva-

tali hatalmával visszaélt; miért is fiatal korának és büntetlen előéletének mint enyhítő körülménynek figyelembe vételével megbüntetésre s felmerült költségek megtérítésére kötelezendő volt.

Ezen ítélet felek előtt nyomban élőszóval kihirdetvén, panaszosok abban megnyugodtak, marasztalt tanító azonban ez ellen élőszóval felebbezést jelentett be s az ítélet hiteles másolatát kiadni kérte, amit az elnök el is rendelt.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
világi elnök.

Szabó Zoltán
jegyzőkönyvvezető.

VI. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1912. április hó 22-ik napján az ungi ref. egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak özv. Urbán Mihálynénak Pelley József elleni követelése tárgyában tartott tárgyalásáról.

Jelenvoltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes és Minay István gondnok-helyettes (tárgyalást vezető elnök) elnöksége alatt Bernáth Zoltán, Szabó Lajos, Stépán László, Szilágyi Sándor, Szöllőssy Gyula, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan bírók, Pataki Pál jegyző.

Az ügyészség részéről: Hegyi György.

A felek részéről: Pelley József panaszolt.

Tárgyalás alatt van özv. Urbán Mihálynénak Pelley József elleni kettő rendbeli követelése, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, a szabályszerűen megalakult bíróságnak bemutatja özv. Urbán Mihályné levelét, amelyben nevezett jelenti, hogy a tárgyalás idejéről szóló értesítést későn kapta meg, így a mai tárgyaláson nem képviseltetheti magát, kéri a tárgyalás elhalasztását s új tárgyalási nap kitűzését. Bemutatja a kézbesítési ivet is, mely igazolja, hogy Urbán Mihályné a kézbesítést ápril. hó 15-dik napján kapta, tehát a mai tárgyalási nap előtt két nappal.

Elnök ezzel a tárgyalást berekeszti s zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a következő egyhangulag hozott

végzést:

Biróság a tárgyalást elhalasztja s arra új határnapot tűz ki. Ezen végzés kihirdetésénél a panaszlott jelen volt, a panaszossal pedig e végzés írásban lesz közölve.

Kelt mint fent.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
világi elnök.

Pataki Pál
jegyző.

VII. JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1912. ápr. 22-én az ungi egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak Varga Károly korláthelmeci lelkész és Mészáros Károly korláthelmeci tanítónak a korláthelmeci presbytérium ellen beadott panaszuk tárgyalásáról,

Jelenvoltak: A bíróság részéről Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István legid. vil. tanácsbíró, mint világi elnök, Stépán László, Szabó Lajos, Bernáth Zoltán, Szilágyi Sándor, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan, Szőlőssy Gyula, Nagy Sándor (mint előadó) tanácsbírók, Németh Péter főjegyző mint jegyzőkönyvvezető. A felek részéről Varga Károly lelkész, Mészáros Károly tanító, Balogh Ferenc gondnok, Jeso Péter presbyter. Az ügyészség részéről: Hegyi György egyházmegyei ügyész.

Tárgyalás alatt van: Varga Károly korláthelmeci lelkész és Mészáros Károly korláthelmeci tanító felebbezett ügye a presbyterium azon határozata ellen, mely szerint az 1912. évi költségvetést a presbyterium nem erősítette meg, mivel a behivatalnokoknak járuló fa és széna nagyobb értékkel hozatott be a költségvetésbe, mint a mennyit a konventi bizottság megállapított.

Elnök az ülést megnyitván, a törvény értelmében szükséges kikérdezések s feleletek után elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását.

Nagy Sándor előadó ösmerteti az ügyet, mely után elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság határozatát:

Az ungi ref. egyházmegyei bíróság, mint közigazgatási bíróság Varga Károly korláthelmeci lelkész és Mészáros Károly korláthelmeci tanító panaszosok ügyében mai napon megtartott tárgyalás után következőképen

végzett:

A korláthelmeci egyház mult 1911. évi anyagi ügyeinek megvizsgálására Nagy Sándor, Kovács Dániel és Szabó Zoltán urak kiküldetnek

Indokok:

Vizsgálatot kell tartani a helyszínén azért, mert nemcsak a költségvetés, de az egész 1911. évi gondnoki napló vezetés, szóval a korláthelmeci egyház anyagi ügyeinek teljes megvizsgálása szükséges, hogy fentebbi ügyben a bíróság érdemileg hozhasson határozatot.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
világi elnök,

Németh Péter.
jegyzőkönyvvezető.

VIII. JEGYZŐKÖNYV.

1912. ápr. 22. bírósági ülésben az időszaki tanács megalkotása.

Az egyházi törvény V. t.-c. 13. §. második bekezdése értelmében az ungi ref. egyházmegyei bíróság saját kebeléből egy évre következőleg alkotja meg az időszaki tanácsot:

Szücs István esperes és Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

Rendes tagok: Komjáthy Gábor, Stépán Géza, Szilágyi Sándor. Póttagok: Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Bernáth Zoltán.

Birósági ügyek tárgymutatója.

1. Az anya-, társ-, leány- és fiók egyházak, egymáshozvaló jogviszonyának megállapítása,

2. Pelei József záhonyi lelkészt perújítási kérelmével a bíróság elutasítja.

3. id. Ladányi János kisgejőci lakosnak az egyházmegyei bíróság megadja a presbyterium által adott azon jogot hogy templomi székjogát vejére ruházhassa.

4. Tóth Miklós botfalvai tanítót kérvényével a bíróság konkrét panasz hiányában elutasítja.

5. Mészáros Károly korláthelmeci tanítót a fegyelmi bíróság bűnösnek mondja ki, s rosszalásra és 60 korona pénzbüntetésre itéli.

6. özv. Urbán Mihálynénak Pelei József elleni két rendbeli követelésének tárgyalását a bíróság elhalasztja s arra új határnapot tűz ki.

7. Varga Károly és Mészáros Károly felterjesztése folytán a korláthelmeci egyház anyagi ügyeinek megvizsgálására bizottság küldetik ki.

8. Az időszaki tanács megalakulása.

